

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ αρ. ΤΓ/1/2017

Έλεγχος Τμήματος Γεωργίας
για το έτος 2016

ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΗ ΟΝΤΟΤΗΤΑ:
ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

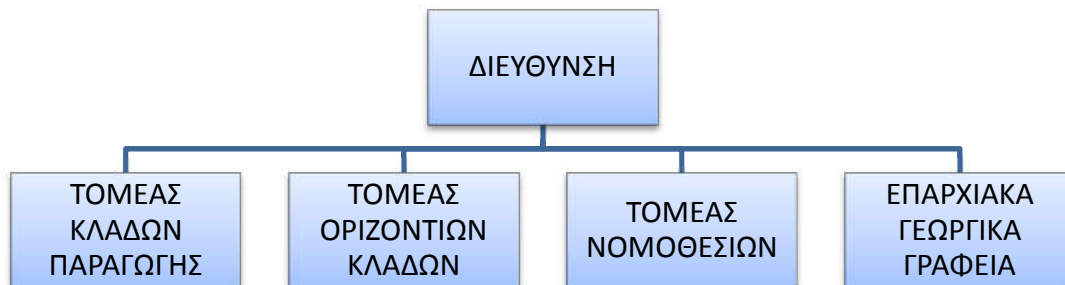
9 Οκτωβρίου 2017

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σύνοψη.....	1
A. Εισαγωγή.....	2
B. Σκοπός του ελέγχου και μεθοδολογία	3
Γ. Ευρήματα.....	5
4. Άρθρο «Συμμετοχή σε Προγράμματα και Πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης».....	5
4.1 Λογιστικός Χειρισμός.....	5
4.2 Επιλέξιμες Δαπάνες.....	6
5. Καθυστερημένα έσοδα.....	6
5.1 Γήρανση ποσών	6
5.2 Κυβερνητικό Αγρόκτημα Κουκλιών	7
6. Διαδικασία ελέγχου των ταμείων και ενσωμάτωσης των εισπράξεων στους κυβερνητικούς λογαριασμούς.....	8
7. Στέγαση Τομέα Εξουσιοδότησης Πληρωμών Σχεδίων Αγροτικής Ανάπτυξης και Κλάδου Οπωροκηπευτικών.....	9
7.1 Γενικά.....	9
7.2 Πιστοποιητικό τελικής έγκρισης και άδεια χρήσης.....	9
8. Γενικός λογαριασμός καταθέσεων - Νέα κτηνοτροφική περιοχή Πολεμιδίων.....	10
9. Μητρώα Περιουσιακών Στοιχείων.....	11
9.1 Πιστοποιητικό φυσικής καταμέτρησης.....	11
9.2 Νέα μητρώα περιουσιακών στοιχείων.....	11
9.3 Συγκεντρωτικό μητρώο περιουσιακών στοιχείων.....	11
9.4 Μητρώο Οχημάτων.....	12
10. Γεωργικοί Ακόλουθοι.....	12
11. Παρακολούθηση της εξέλιξης των υπό διερεύνηση περιπτώσεων για την ενδεχόμενη διάπραξη πειθαρχικού παραπτώματος από Λειτουργούς του Τμήματος.....	16
11.1 Καταγγελία εναντίον Λειτουργού Γεωργίας για ιδιωτική απασχόληση και ενδιαφέρον σε ιδιωτική εταιρεία.....	16
11.2 Καταγγελία εναντίον Ανώτερου Γεωργικού Επιθεωρητή στο ΕΓΓ Λάρνακας.....	16
11.3 Καταγγελία εναντίον Λειτουργού Γεωργίας Α' για πιθανή διάπραξη πειθαρχικού παραπτώματος σε σχέση με υποκλοπή και πώληση λογισμικού.....	16
12. Ενέργειες προέδρου Ομάδας Παραγωγών.....	17
12.1 Γεγονότα.....	17
12.2 Διαχείριση Συσκευαστηρίου.....	17
12.3 Διάθεση παραγωγής μελών της Οργάνωσης.....	19
12.4 Συμφωνία για εκκοπή εσπεριδοειδών.....	21
12.5 Φορολογική Δήλωση	21
13. Διαχείριση περιουσιακών στοιχείων του πρώην Συμβουλίου Αμπελοοινικών Προϊόντων (ΣΑΠ).....	22

Σύνοψη

Το Τμήμα Γεωργίας στην Κύπρο υπάγεται στο Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος και αποτελείται από τη Διεύθυνση και από μία σειρά από Τομείς, όπως παρουσιάζονται πιο κάτω:

Στα πλαίσια των προνοιών του άρθρου 116 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, η Ελεγκτική Υπηρεσία διεξήγαγε οικονομικούς ελέγχους στο Τμήμα Γεωργίας για το έτος που έληξε στις 31.12.2016. Τα σημαντικότερα ευρήματα των ελέγχων, αφορούν:

- Ανομοιομορφία του λογιστικού χειρισμού προγραμμάτων και πρωτοβουλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ)
- Πληρωμές σε μη επιλέξιμες δαπάνες σε προγράμματα και πρωτοβουλίες της ΕΕ
- Γήρανση των καθυστερημένων εσόδων
- Ανάθεση συμβάσεων σε μακροχρόνιους οφειλέτες καθυστερημένων εσόδων
- Μη επαρκής έλεγχος των ταμείων εισπράξεων
- Στέγαση σε κτίριο χωρίς πιστοποιητικό τελικής έγκρισης και άδεια χρήσης
- Μη μεταφορά αζήτητων καταθέσεων στα έσοδα του κράτους
- Ανεπαρκής τήρηση Μητρώων περιουσιακών στοιχείων και μη έγκαιρη υποβολή του πιστοποιητικού καταμέτρησης στο Γενικό Λογιστήριο
- Εκτεταμένες αποσπάσεις Γεωργικών Ακολούθων στη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Κυπριακής Δημοκρατίας στην ΕΕ και μη διαφανείς διαδικασίες επιλογής αποσπασμένων Γεωργικών Λειτουργών
- Παρακολούθηση υπό διερεύνηση περιπτώσεων για την ενδεχόμενη διάπραξη πειθαρχικού παραπτώματος από Λειτουργούς του Τμήματος Γεωργίας
- Ενδεχόμενο κατάχρησης εξουσίας από πρόεδρο Ομάδας Παραγωγών
- Παράνομες μετατροπές και μη καταβολή οφειλόμενων ενοικίων από ενοικιαστές των περιουσιακών στοιχείων του πρώην Συμβουλίου Αμπελοοινικών Προϊόντων (ΣΑΠ)

A. Εισαγωγή.

Σύμφωνα με το Τμήμα Γεωργίας, αποστολή του είναι η συνεχής αναβάθμιση και η βελτίωση, έτσι ώστε να αποτελεί μια σύγχρονη και αποτελεσματική Υπηρεσία, προκειμένου να εξυπηρετεί, στο μέγιστο δυνατό βαθμό, το καλώς νοούμενο συμφέρον του αγροτικού κόσμου. Το Τμήμα μελετά σε βάθος και αξιολογεί ορθολογικά και αντικειμενικά τα πολύπλοκα δεδομένα του ευρωπαϊκού περιβάλλοντος, στον τομέα της γεωργίας και ευρύτερα της αγροτικής ανάπτυξης, σε σχέση πάντα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κυπριακής γεωργίας, έτσι ώστε να προσφέρει στον κύπριο αγρότη έγκαιρη, έγκυρη, αντικειμενική και ολοκληρωμένη ενημέρωση και καθοδήγηση.

Η ενημέρωση, η εκπαίδευση, καθώς και η επαγγελματική κατάρτιση του αγροτικού κόσμου στις τελευταίες τεχνολογικές εξελίξεις και σε θέματα εναρμόνισης της κυπριακής γεωργίας με το ευρωπαϊκό κεκτημένο, αποτελούν τη σημαντικότερη παράμετρο της αποστολής του Τμήματος. Αυτοσκοπός του Τμήματος είναι η αξιοπιστία, η αποδοτικότητα και η σωστή οργάνωση για την πρακτική υλοποίηση των διαφόρων μέτρων πολιτικής, πάντα με ευαισθησία ως προς τα συμφέροντα του αγροτικού κόσμου και με αυστηρή προσήλωση προς τους κανόνες και τις προδιαγραφές του κοινοτικού κεκτημένου.

Με την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το Μάιο του 2004, όπως ήταν και αναμενόμενο, ο ρόλος του Τμήματος Γεωργίας διαφοροποιήθηκε σε μεγάλο βαθμό καθώς έπρεπε να προσαρμοστεί και να αντεπεξέλθει στις αυξημένες απαιτήσεις του νέου ευρωπαϊκού περιβάλλοντος. Το Τμήμα Γεωργίας όχι μόνο άρχισε να εφαρμόζει την ευρωπαϊκή πολιτική στο γεωργοκτηνοτροφικό τομέα, όπως αυτή διαμορφώθηκε κατά τις προενταξιακές διαπραγματεύσεις, αλλά και να συμμετέχει ενεργά στη διαμόρφωσή της.

Παράλληλα, το Τμήμα Γεωργίας προωθεί και εφαρμόζει μια πληθώρα νομοθεσιών, που απορρέουν από το κοινοτικό κεκτημένο, όπως τις νομοθεσίες για τον έλεγχο των ζωοτροφών, των αγροχημικών και πολλές άλλες. Όσον αφορά τη συμμετοχή του Τμήματος στη διαμόρφωση της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ) (αλλά και του υπόλοιπου κοινοτικού νομοθετικού πλαισίου και της υπόλοιπης κοινοτικής νομοθεσίας), θα πρέπει να σημειωθεί ότι, το προσωπικό του συμμετέχει ενεργά σε όλα τα θεσμικά Όργανα της ΕΕ στα οποία λαμβάνονται αποφάσεις με γνώμονα και στόχο, πάντοτε, την εξασφάλιση των καλώς νοούμενων συμφερόντων του αγροτικού κόσμου της Δημοκρατίας.

Ευχαριστούμε το Τμήμα Γεωργίας για την άμεση ανταπόκρισή του και την υποβολή στοιχείων, καθώς και σχολίων και απόψεων επί του προσχεδίου της Έκθεσης που τους είχε σταλεί. Ομοίως ευχαριστούμε το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος για τα δικά του σχόλια και απόψεις.

B. Σκοπός του ελέγχου και μεθοδολογία.

2. Σκοπός του ελέγχου.

Ο έλεγχος διενεργήθηκε στα πλαίσια των συνταγματικών αρμοδιοτήτων του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας. Το άρθρο 116 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας ορίζει ότι ο Γενικός Ελεγκτής ελέγχει εν ονόματι της Δημοκρατίας όλες τις εισπράξεις και πληρωμές και όλους τους λογαριασμούς χρηματικών διαθέσιμων και άλλου ενεργητικού ή άλλων υποχρεώσεων που αναλαμβάνει η Δημοκρατία ή που δημιουργούνται για λογαριασμό της. Για το σκοπό αυτό, ο Γενικός Ελεγκτής έχει δικαίωμα να επιθεωρεί και να ελέγχει όλα τα σχετικά βιβλία, αρχεία και καταστάσεις, καθώς και τους χώρους όπου φυλάγεται το πιο πάνω ενεργητικό. Επίσης ο Γενικός Ελεγκτής ασκεί κάθε άλλη εξουσία ή εκτελεί οποιαδήποτε άλλα καθήκοντα ή υποχρεώσεις που καθορίζονται ή του αναθέτονται δια νόμου.

3. Μεθοδολογία.

3.1 Σύμφωνα με το άρθρο 81(2) του περί Δημοσιονομικής Ευθύνης και Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(I)/2014), ο Γενικός Ελεγκτής διεξάγει τον εξωτερικό έλεγχο στη βάση διεθνών αναγνωρισμένων προτύπων ελέγχου που ο ίδιος αποφασίζει.

Όπως ρητά αναφέρεται στις Ελεγκτικές Οδηγίες που έχουν εκδοθεί από τον Γενικό Ελεγκτή, οι έλεγχοι της Ελεγκτικής Υπηρεσίας διεξάγονται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ISAs) που εκδίδονται από τη Διεθνή Ομοσπονδία Λογιστών (IFAC) και τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (ISSAIs) που εκδίδει ο Οργανισμός Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (INTOSAI), ο οποίος είναι ένας αυτόνομος, ανεξάρτητος, μη-πολιτικοποιημένος Οργανισμός, με ειδικό συμβουλευτικό καθεστώς προς το Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο (ECOSOC) του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

3.2 Τα ISSAIs διαχωρίζουν τους ελέγχους που διενεργούνται από τα Ανώτατα Ελεγκτικά Ιδρύματα σε τρεις κατηγορίες, τους οικονομικούς ελέγχους (“financial audit”), τους ελέγχους συμμόρφωσης (“compliance audit”) και τους διαχειριστικούς ελέγχους (“performance audit”). Για τους ελέγχους αυτούς υπάρχει αριθμός ελεγκτικών προτύπων που είναι κοινά και αριθμός ελεγκτικών προτύπων που αφορούν ειδικά στην κάθε κατηγορία ελέγχου.

Η διενέργεια του παρόντος ελέγχου διέπεται κυρίως από τις διατάξεις των πιο κάτω Προτύπων:

- ISSAI 100 - Θεμελιώδεις Αρχές Ελέγχου για τον Δημόσιο Τομέα
- ISSAI 200 - Θεμελιώδεις Αρχές Οικονομικού Ελέγχου
- ISSAI 400 - Θεμελιώδεις Αρχές Ελέγχου Συμμόρφωσης

3.3 Το ISSAI 100 παρουσιάζει τον ορισμό του ελέγχου του δημόσιου τομέα και παρέχει τις βασικές έννοιες, στοιχεία και αρχές (τόσο τις γενικές αρχές που σχετίζονται με τον έλεγχο όσο και τις αρχές που σχετίζονται με τις διάφορες φάσεις της διαδικασίας ελέγχου) που ισχύουν για όλους τους ελέγχους του δημόσιου τομέα.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Προτύπου ISSAI 200, οι οικονομικοί έλεγχοι των Ανωτάτων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων στοχεύουν στη βελτίωση του βαθμού εμπιστοσύνης των χρηστών οικονομικών καταστάσεων σε αυτές τις καταστάσεις, μέσω της έκφρασης ελεγκτικής γνώμης για το κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις έχουν ετοιμαστεί, από κάθε ουσιώδη άποψη, σύμφωνα με ένα εφαρμοστέο πλαίσιο χρηματοοικονομικής πληροφόρησης ή παρέχουν μια αληθινή και δίκαιη εικόνα, σύμφωνα με το εν λόγω πλαίσιο.

Το πλαίσιο ISSAI 400 ορίζει τον έλεγχο συμμόρφωσης ως μια ανεξάρτητη εκτίμηση του κατά πόσο ένα δεδομένο θέμα είναι σύμφωνο με τις αρχές που έχουν οριστεί ως κριτήρια ελέγχου. Οι έλεγχοι συμμόρφωσης διενεργούνται αξιολογώντας κατά πόσο οι δραστηριότητες, οι χρηματοοικονομικές συναλλαγές και οι πληροφορίες συμμορφώνονται, από κάθε ουσιώδη άποψη, με τις αρχές που διέπουν την ελεγχόμενη οντότητα.

3.4 Ο παρών έλεγχος βασίστηκε σε στοιχεία που υποβλήθηκαν από το Τμήμα Γεωργίας, από αναρτήσεις στις ιστοσελίδες τους στο διαδίκτυο, καθώς και από διάφορες μελέτες και σχετικά άρθρα που έχουν διεξαχθεί για το θέμα.

Η λήψη των απαραίτητων για την παρούσα έρευνα στοιχείων έγινε στη βάση των προνοιών του περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμου, ο οποίος παρέχει σαφείς εξουσίες στον Γενικό Ελεγκτή να ζητά στοιχεία σε οποιαδήποτε μορφή, περιλαμβανομένης και της ηλεκτρονικής μορφής, επεξηγήσεις και πληροφορίες, γραπτές ή προφορικές, που κατά την κρίση του μπορούν να τον υποβοηθήσουν στην εκτέλεση του έργου του.

Τα αρχικά συμπεράσματα της μελέτης διαβιβάστηκαν για σχόλια και απόψεις στο Τμήμα Γεωργίας, καθώς και στο Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

Γ. Ευρήματα.

4. Άρθρο «Συμμετοχή σε Προγράμματα και Πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

Η δαπάνη για το άρθρο 03.525 «Συμμετοχή σε προγράμματα και πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης» ανήλθε, κατά το 2016 στα €696.422 και αφορά κυρίως σε διάφορα συγχρηματοδοτούμενα, από την Ευρωπαϊκή Ένωση, προγράμματα/σχέδια τα οποία προκηρύσσονται από το Τμήμα, αλλά οι πληρωμές στους δικαιούχους γίνονται από τον Οργανισμό Αγροτικών Πληρωμών (ΟΑΠ). Σχετικά αναφέρονται τα ακόλουθα:

4.1 Λογιστικός Χειρισμός. Διαπιστώσαμε ότι τα διάφορα προγράμματα/σχέδια δεν τηγάνουν του ίδιου λογιστικού χειρισμού από το Τμήμα Γεωργίας (ΤΓ). Ενδεικτικά αναφέρονται τα εξής:

- Το συνολικό ποσό που καταβλήθηκε από τον ΟΑΠ στους δικαιούχους στο πλαίσιο του Μελισσοκομικού Προγράμματος κατά το 2016 ανήλθε στα €192.861, από το οποίο το 50% ή €96.430 συγχρηματοδοτήθηκε από την ΕΕ και το υπόλοιπο ποσό, το οποίο αποτελεί το ποσό της εθνικής χρηματοδότησης καταβλήθηκε στις 6.12.2016 από το ΤΓ. Συνεπώς, παρόλο ότι στον Προϋπολογισμό του Τμήματος περιλαμβάνεται το 100% της δαπάνης για το πιο πάνω πρόγραμμα, το Τμήμα καταβάλλει στον ΟΑΠ μόνο το ποσό της εθνικής συνεισφοράς, δηλαδή το 50%. Ο ΟΑΠ δεν επιστρέφει οποιοδήποτε ποσό στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας.
- Όσον αφορά στο Σχέδιο Χορήγησης Κοινοτικής Ενίσχυσης για τη Διάθεση Γάλακτος και ορισμένων Γαλακτοκομικών Προϊόντων στους Μαθητές των Σχολικών Ιδρυμάτων, το οποίο χρηματοδοτείται 100% από την ΕΕ, κατά το 2016, το ΤΓ κατέβαλε στον ΟΑΠ ποσό ύψους €177.238 και κατά το ίδιο έτος, αντίστοιχο ποσό επιστράφηκε από τον ΟΑΠ, μετά από τη σχετική ανάκτηση από την ΕΕ, στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας και πιστώθηκε σε άρθρο εσόδων του Τμήματος.
- Σχετικά με το Σχέδιο Προώθησης της Κατανάλωσης Φρούτων και Λαχανικών στα Σχολεία, κατά το 2016, το ΤΓ κατέβαλε στον ΟΑΠ, ποσό ύψους €356.558, το οποίο αφορά (i) στο 100% της δαπάνης ύψους €338.933 (ποσό ενωσιακής ενίσχυσης 75%: €242.907, ποσό εθνικής ενίσχυσης 25%: €80.969, ποσό ΦΠΑ: €15.057) η οποία πραγματοποιήθηκε από τον Οργανισμό, (ii) πρόσθετο ποσό ύψους €13.460, σύμφωνα με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου (βλ. (β) πιο κάτω) και (iii) την κάλυψη του κόστους αξιολόγησης του Σχεδίου ύψους €4.165. Κατά το επόμενο έτος και συγκεκριμένα στις 2.1.2017, ποσό ύψους €242.907, το οποίο αφορά στη συγχρηματοδότηση της ΕΕ με ποσοστό 75%, επιστράφηκε από τον ΟΑΠ, μετά από τη σχετική ανάκτηση από την ΕΕ, στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας και πιστώθηκε σε άρθρο εσόδων του Τμήματος.

Από περαιτέρω διερεύνηση του θέματος, διαπιστώσαμε ότι, με σκοπό τον ομοιόμορφο χειρισμό όλων των περιπτώσεων και την απλούστευση της όλης διαδικασίας και μείωσης της γραφειοκρατίας κατά την καταβολή των σχετικών ποσών από το Τμήμα στον ΟΑΠ και αντίστροφα, ο Οργανισμός, με επιστολή του ημερ. 10.8.2016, προς το ΤΓ, εισηγήθηκε δύο εναλλακτικές λύσεις, σχετικά με το Σχέδιο Χορήγησης Κοινοτικής Ενίσχυσης για τη Διάθεση Γάλακτος και ορισμένων Γαλακτοκομικών Προϊόντων στους Μαθητές των Σχολικών Ιδρυμάτων: (i) την καταβολή, στον ΟΑΠ, ολόκληρου του σχετικού ποσού που προϋπολογίζεται για το έτος κάτω από το υπό αναφορά άρθρο του ΤΓ και ο ΟΑΠ, με τη σειρά του, να καταθέτει στα έσοδα του Τμήματος τα ανάλογα ποσά που θα εκταμιεύονταν

από τα Ευρωπαϊκά Ταμεία και στο τέλος έκαστου οικονομικού έτους, να επιστρέφεται στο Τμήμα οποιοδήποτε ποσό παραμένει αδιάθετο ή (ii) τη λογιστική μεταφορά, από το ΤΓ από το υπό αναφορά κονδύλι στο άρθρο εσόδων του, των ποσών που θα καταβάλλονται και εκταμιεύονται από τον ΟΑΠ, στα πλαίσια του εν λόγω Σχεδίου, κατόπιν γραπτής ενημέρωσης του Τμήματος. Ο ΟΑΠ, με επιστολή του ημερ. 30.11.2016 ενημέρωσε το Τμήμα, μεταξύ άλλων, ότι δεν έλαβε καμία απάντηση σχετικά με τις υπό αναφορά εισηγήσεις. Μέχρι την ημερομηνία του ελέγχου μας, εκκρεμούσε ακόμα η σχετική απάντηση του Τμήματος.

Σύσταση: Εισηγηθήκαμε όπως το Τμήμα αξιολογήσει το ενδεχόμενο εφαρμογής μιας από τις υπό αναφορά προτάσεις του ΟΑΠ για όλα τα σχετικά προγράμματα/σχέδια, με σκοπό την καθιέρωση ομοιόμορφης και απλούστερης λογιστικής διαδικασίας.

Η Διευθύντρια του Τμήματος μάς πληροφόρησε ότι οι εισηγήσεις του ΟΑΠ θα εξεταστούν, έτσι ώστε να υιοθετηθεί μια απλούστερη, ομοιόμορφη και πρακτικά εφαρμόσιμη διαδικασία.

4.2 Επιλέξιμες Δαπάνες. Το Υπουργικό Συμβούλιο, με Απόφασή του Αρ. 80.499 και ημερ. 30.3.2016, ενέκρινε το Σχέδιο Προώθησης της Κατανάλωσης Φρούτων και Λαχανικών στα Σχολεία 2015 – 2016, καθώς και την καταβολή, στις σχολικές μονάδες, συνολικού ποσού ύψους €13.460. Το ποσό αυτό αφορά σε αποκοπές που πραγματοποιήθηκαν από τον ΟΑΠ σε 54 σχολικές μονάδες (από τις 136 που συμμετείχαν στο Σχέδιο) από τα ποσά ενίσχυσης προηγούμενων χρόνων, για δαπάνες που διενεργήθηκαν αλλά δεν ήταν επιλέξιμες με βάση τις εγκριμένες πρόνοιες Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου Αρ. 78.567 ημερ. 26.3.2015.

Σύσταση: Παρόλο που το πιο πάνω ποσό δεν είναι σημαντικό, εισηγηθήκαμε όπως προωθηθούν ενέργειες για καλύτερη ενημέρωση των σχολικών μονάδων, ώστε να διασφαλίζεται ότι όλες οι δαπάνες που διενεργούν στα πλαίσια του υπό αναφορά Σχεδίου είναι σύμφωνες με τις εγκεκριμένες πρόνοιες και συνεπώς επιλέξιμες.

Η Διευθύντρια του Τμήματος μάς πληροφόρησε ότι το ποσό αυτό αφορά την κάλυψη αποκοπών σε σχολικά ιδρύματα για την εφαρμογή του Σχεδίου Προώθησης της Κατανάλωσης Φρούτων και Λαχανικών στα Σχολεία για το Σχολικό έτος 2014 – 2015. Μας πληροφόρησε επίσης ότι, επειδή αριθμός σχολικών ιδρυμάτων που συμμετείχαν στο εν λόγω Σχέδιο, λόγω απειρίας στην εφαρμογή του Σχεδίου στην αναθεωρημένη του μορφή, προέβηκαν σε δαπάνες οι οποίες σύμφωνα με τις πρόνοιες του Σχεδίου ήταν μη επιλέξιμες, στις επόμενες προκηρύξεις του Σχεδίου αναθεωρήθηκαν τα ενημερωτικά έντυπα του Σχεδίου, στα οποία περιλήφθηκαν οι απαραίτητες επισημάνσεις και υποδείξεις, για αποφυγή παρόμοιων λαθών και παραλείψεων.

5. Καθυστερημένα έσοδα.

Σύμφωνα με τις καταστάσεις καθυστερημένων εσόδων, οι οποίες υποβλήθηκαν στις 3.3.2017 στη Γενική Λογίστρια, με κοινοποίηση στην Υπηρεσία μας, τα καθυστερημένα έσοδα στις 31.12.2016 ανήλθαν στα €108.338, σε σύγκριση με €112.693, το προηγούμενο έτος. Σχετικά αναφέρονται τα ακόλουθα:

5.1 Γήρανση ποσών. Από επισκόπηση των καταστάσεων καθυστερημένων εσόδων, προκύπτει ότι ορισμένα ποσά τα οποία εκκρεμούν για μεγάλο χρονικό διάστημα. Συγκεκριμένα, σε μία περίπτωση που αφορά σε ενοίκιο οικοπέδου, η καθυστέρηση ξεπερνά τα 34 έτη. Επιπλέον, η διαδικασία ετοιμασίας των καθυστερημένων εσόδων παρουσιάζει αδυναμίες, οι οποίες αφορούν κυρίως σε ελλιπή και ανακριβή καταγραφή των λόγων μη είσπραξης των οφειλών και μη υπολογισμό των τόκων, όπου αυτό επιβάλλεται.

Σύσταση: Εισηγηθήκαμε όπως οι λόγοι μη είσπραξης των εσόδων καταγράφονται στις σχετικές καταστάσεις με σαφήνεια και γίνεται αναφορά στα συγκεκριμένα μέτρα τα οποία λήφθηκαν για την είσπραξή τους ή και τα μέτρα που προγραμματίζονται να ληφθούν. Επιπλέον, εισηγηθήκαμε να καταγράφονται ανελλιπώς τα στοιχεία ταυτοποίησης των οφειλετών (αριθμός ταυτότητάς τους αν πρόκειται για φυσικά πρόσωπα ή ο αριθμός εγγραφής εταιρείας αν πρόκειται για νομικά πρόσωπα). Επιπρόσθετα, όπου εφαρμόζεται, να υπολογίζονται οι τόκοι.

Η Διευθύντρια του Τμήματος μάς ενημέρωσε ότι οι παρατηρήσεις της Υπηρεσίας μας θα υιοθετηθούν, έτσι ώστε να επικαιροποιηθούν τα καθυστερημένα έσοδα και οι λόγοι μη είσπραξης των εσόδων και των μέτρων που έχουν ληφθεί ή προγραμματίζονται να ληφθούν. Επιπρόσθετα, μας ενημέρωσε ότι θα αναθεωρηθούν τα στοιχεία ταυτοποίησης των οφειλετών.

5.2 Κυβερνητικό Αγρόκτημα Κουκλιών. Από το σύνολο των καθυστερημένων εσόδων, ποσό ύψους €59.545 ή ποσοστό 55%, οφείλεται από το 1995 και προέκυψε από την πώληση καρπών αβοκάντο του Κυβερνητικού Αγροκτήματος Κουκλιών. Όπως αναφέρθηκε και στην επιστολή μας για το 2014, για την είσπραξη του ποσού αυτού, καταχωρίστηκε, κατά το 1996, από τον Γενικό Εισαγγελέα, η αγωγή 2881/96 και την 1.12.1997 το Επαρχιακό Δικαστήριο Πάφου αποφάσισε όπως οι τρεις εναγόμενοι πληρώσουν (μαζί και χωριστά) ποσό ύψους €59.545, πλέον τόκο 8% τον χρόνο από 13.12.1995 μέχρι εξοφλήσεως. Όπως προκύπτει, η πραγματική οφειλή, στις 31.12.2016, συμπεριλαμβανομένων των τόκων, ανερχόταν στα €363.168. Συνεπώς, ποσό ύψους €251.891 αφορά σε τόκους οι οποίοι, λανθασμένα, δεν συμπεριλήφθηκαν στις καταστάσεις καθυστερημένων εσόδων, παρόλο ότι αυτό επισημάνθηκε και σε προηγούμενο έλεγχο της Υπηρεσίας μας. Επιπλέον, το Τμήμα δεν έχει ενημερωθεί τα τελευταία χρόνια σχετικά με την εκτέλεση της υπό αναφορά απόφασης του Δικαστηρίου, παρά τις σχετικές επιστολές του Υπεύθυνου των Κυβερνητικών Αγροκτημάτων Πάφου, ημερ. 19.1.2012, 17.5.2012, 21.12.2012 και 30.5.2013, με τις οποίες ζητούσε, από το Επαρχιακό Γραφείο Πάφου της Νομικής Υπηρεσίας, σχετική ενημέρωση καθώς και τις σχετικές επιστολές του Τμήματος ημερ. 18.6.2015, 13.11.2015 και 12.7.2016, επίσης προς τη Νομική Υπηρεσία. Επιπρόσθετα, παρατηρήσαμε και πάλι ότι, πέραν των ονοματεπώνυμων των τριών εναγομένων της πιο πάνω αγωγής, δεν τηρούνται, στο ΤΓ, οποιαδήποτε άλλα στοιχεία, όπως αριθμοί ταυτότητας, διευθύνσεις, στοιχεία επικοινωνίας, κ.λπ., ενώ στις καταστάσεις καθυστερημένων εσόδων εξακολουθεί να παρουσιάζεται το όνομα μόνο του ενός από τους τρεις οφειλέτες. Από διερεύνηση του θέματος, διαπιστώσαμε ότι εξακολουθούν να ανατίθενται, στον έναν από τρεις εναγόμενους, συμβάσεις για διάθεση διαφόρων καρπών από τα Κυβερνητικά Αγροκτήματα Πάφου.

Όπως προκύπτει, δεν έχουν ληφθεί τα απαραίτητα μέτρα για την παρακολούθηση της υλοποίησης της απόφασης του Δικαστηρίου, με αποτέλεσμα να έχουν παρέλθει 19 χρόνια από την έκδοσή της χωρίς αυτή να εκτελεστεί και χωρίς να υπάρχει οποιαδήποτε ενημέρωση στο Τμήμα σχετικά με την έκβασή της.

Σύσταση: Ζητήθηκε όπως το Τμήμα ενημερωθεί άμεσα με την εξέλιξη της πιο πάνω υπόθεσης. Επιπλέον, στην κατάσταση καθυστερημένων εσόδων, εισηγηθήκαμε να περιληφθούν και οι τόκοι της υπό αναφορά καθυστερημένης οφειλής.

Η Διευθύντρια μας πληροφόρησε ότι έχει επανειλημμένα επικοινωνήσει, τόσο γραπτώς όσο και προφορικώς με τη Νομική Υπηρεσία που έχει την αρμοδιότητα διαχείρισης της αγωγής και της αναφέρθηκε ότι η λειτουργός που τη χειριζόταν έχει αφυπηρητήσει και δεν είχε ανατεθεί ακόμα η υπόθεση σε άλλο συγκεκριμένο λειτουργό. Επίσης, μας πληροφόρησε ότι όσον αφορά στην κατάσταση καθυστερημένων εσόδων και λαμβάνοντας

υπόψη και τους τόκους, το τελικό ποσό της καθυστερημένης οφειλής ανέρχεται κατά το τέλος του 2016 σε €363.168 (συμπεριλαμβανομένων και των τόκων 8% από 13.12.1995).

6. Διαδικασία ελέγχου των ταμείων και ενσωμάτωσης των εισπράξεων στους κυβερνητικούς λογαριασμούς.

Στο ΤΓ λειτουργεί ένα ταμείο στα κεντρικά γραφεία και άλλα 17 ταμεία, από τα οποία τα τέσσερα εντός της Επαρχίας Λευκωσίας και τα υπόλοιπα 13 σε άλλες Επαρχίες. Ο κάθε Λειτουργός Είσπραξης εσόδων προωθεί μηνιαίως, στο Λογιστήριο των κεντρικών γραφείων, τα κίτρινα αντίγραφα των εντύπων αποδείξεων, τα πρωτότυπα των αποδείξεων των καταθέσεων σε εμπορική τράπεζα, το ροζ και κίτρινο αντίγραφο της κατάστασης εισπράξεων/βιβλίου ταμείου (έντυπο ΓΛ14) και συμπληρωμένο το ΓΛ14Δ «Συμπλήρωμα εντύπων ΓΛ14/ΓΛ14Α». Ακολούθως, λειτουργός του Λογιστηρίου του Τμήματος διενεργεί έλεγχο, αντιπαραβάλλοντας τα αντίγραφα των αποδείξεων με την κατάσταση εισπράξεων και το συμπλήρωμα εντύπων ΓΛ14/ΓΛ14Α, τα οποία στη συνέχεια προωθεί στο Γενικό Λογιστήριο, με σκοπό την ενσωμάτωση των εισπράξεων στους κυβερνητικούς λογαριασμούς. Κατά την άποψή μας, η υπό αναφορά διαδικασία ελέγχου όλων των εισπράξεων στα κεντρικά γραφεία του Τμήματος είναι χρονοβόρα, ενώ δεν διασφαλίζει την ορθότητα και πληρότητα των εισπράξεων που ενσωματώνονται στους κυβερνητικούς λογαριασμούς, για τους πιο κάτω λόγους:

- (i) Τα έντυπα αποδείξεων, τα οποία, σύμφωνα με την κατάσταση εισπράξεων, ακυρώθηκαν, συνήθως δεν προωθούνται με τα υπόλοιπα έγγραφα στο Λογιστήριο του Τμήματος, με αποτέλεσμα ο λειτουργός ο οποίος διενεργεί τον σχετικό έλεγχο να μην μπορεί να γνωρίζει με βεβαιότητα ότι αυτά όντως ακυρώθηκαν. Αυτό εγκυμονεί τον κίνδυνο έντυπα εισπράξεων να παρουσιάζονται σκόπιμα ως να ακυρώθηκαν, ενώ στην ουσία να αφορούν σε οικειοποίηση εισπράξεων. Από την άλλη, στις περιπτώσεις όπου τα κίτρινα αντίγραφα των ακυρωμένων αποδείξεων εισπράξης προωθούνται στα κεντρικά γραφεία, αυτό δημιουργεί κώλυμα κατά τους επιτόπιους ελέγχους στα κατά τόπους ταμεία, καθότι δεν παρουσιάζονται όλα τα στελέχη των εν λόγω αποδείξεων.
- (ii) Δεν διενεργείται έλεγχος ως προς τη συμπερίληψη εισπράξεων από όλα τα βιβλία εισπράξης που εκδίδονται στους κατά τόπους Λειτουργούς Είσπραξης εσόδων. Επομένως, σε περίπτωση που όλες οι εισπράξεις που αφορούν σε ένα βιβλίο εισπράξης δεν κατατεθούν και δεν καταχωριστούν σε κατάσταση εισπράξεων, αυτό δεν θα εντοπισθεί έγκαιρα από το Λογιστήριο του Τμήματος.

Σύσταση: Εισηγηθήκαμε να επαναξιολογηθεί η υφιστάμενη διαδικασία και να μελετηθεί το ενδεχόμενο ελέγχου των εισπράξεων, από άτομα που δεν είναι Λειτουργοί Είσπραξης εσόδων, στα κατά τόπους γραφεία και προώθησης της ενσωμάτωσης των εισπράξεων στους κυβερνητικούς λογαριασμούς, είτε απευθείας στο Γενικό Λογιστήριο, για όσα ταμεία βρίσκονται στην επαρχία Λευκωσίας, είτε στις κατά τόπους Επαρχιακές Διοικήσεις, για όσα ταμεία βρίσκονται σε άλλες επαρχίες. Όπως προκύπτει, ο συγκεντρωτικός έλεγχος που διενεργείται σήμερα στις εισπράξεις δεν επιβάλλεται από τις ΔΛΟ. Εξάλλου η ορθότητα και πληρότητα των εισπράξεων θα πρέπει να βεβαιώνεται κατά τους αιφνιδιαστικούς ελέγχους που διενεργεί το Τμήμα, σύμφωνα με τη ΔΛΟ αρ. 38.

Η Διευθύντρια του Τμήματος μάς πληροφόρησε ότι η εν λόγω διαδικασία θα επαναξιολογηθεί λαμβάνοντας υπόψη τις απόψεις της Υπηρεσίας μας και του Γενικού Λογιστηρίου.

7. Στέγαση Τομέα Εξουσιοδότησης Πληρωμών Σχεδίων Αγροτικής Ανάπτυξης και Κλάδου Οπωροκηπευτικών.

Κατά το 2016, η δαπάνη για ενοίκια ανήλθε στα €202.982, σε σύγκριση με €211.078 το 2015 και αφορά στην ενοικίαση υποστατικών για τη στέγαση διάφορων γραφείων του Τμήματος (€158.976) και παραχώρηση άδειας χρήσης στο Λιμάνι Λεμεσού (€23.181) και Λάρνακας (€20.825). Σχετικά με τη στέγαση του Τομέα Εξουσιοδότησης Πληρωμών Σχεδίων Αγροτικής Ανάπτυξης και του Κλάδου Οπωροκηπευτικών αναφέρονται τα ακόλουθα:

7.1 Γενικά. Οι υπό αναφορά Τομέας και Κλάδος στεγάζονται σε υποστατικό, το οποίο ενοικιάζεται από την 1.4.2003, με βάση συμφωνία η οποία υπογράφηκε στις 20.10.2003 και ανανεώθηκε διαδοχικά μέχρι και τις 31.3.2018. Το τελευταίο ενοικιαστήριο συμβόλαιο συνολολογήθηκε στις 23.5.2016, έναντι μηνιαίου ενοικίου €2.500 και αφορά στην περίοδο από 1.4.2016 – 31.8.2018. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με την επιστολή του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων ημερ. 19.5.2016, ο Κεντρικός Φορέας Στέγασης Κρατικών Υπηρεσιών (ΚΦΣΚΥ) παραχώρησε έγκριση για την υπό αναφορά ανανέωση, με δεδομένο ότι το εν λόγω υποστατικό διέθετε όλες τις κατά Νόμο απαιτούμενες άδειες και πιστοποιητικά.

7.2 Πιστοποιητικό τελικής έγκρισης και άδεια χρήσης. Σύμφωνα με τους όρους του συμβολαίου, το πιστοποιητικό έγκρισης και η άδεια χρήσης ως γραφειακοί χώροι όφειλαν να εξασφαλισθούν μέχρι τις 13.2.2017 και σε περίπτωση που αυτά δεν εξασφαλιζόνταν από τον ιδιοκτήτη λόγω, μεταξύ άλλων, μη τήρησης των όρων που περιλαμβάνονται στην άδεια οικοδομής, τότε αίρονται όλες οι υποχρεώσεις του ΤΓ, ως ενοικιαστή, και το Τμήμα διατηρεί το δικαίωμα άμεσου τερματισμού του εν λόγω συμβολαίου και εξεύρεσης άλλου κατάλληλου χώρου προς ενοικίαση χωρίς καμιά οικονομική επιβάρυνση ή άλλη μορφή δέσμευσης προς τον ιδιοκτήτη. Όπως διαπιστώσαμε, για το εν λόγω υποστατικό δεν έχει ακόμα προσκομιστεί το πιστοποιητικό τελικής έγκρισης και η άδεια χρήσης και ως εκ τούτου η χρήση του δεν είναι σύννομη. Πέραν των πιο πάνω, παρατηρούμε ότι δεν ήταν σύννομη η ενέργεια του Τμήματος να θέσει τέτοιο όρο στο συμβόλαιο, ότι δηλαδή θα έπρεπε να εξασφαλιστεί το πιστοποιητικό έγκρισης μέχρι 13.2.2017 και ενόσω το κτίριο ήταν σε χρήση από το Τμήμα. Αντίθετα, θα έπρεπε να προνοείται ότι η χρήση του κτιρίου και η καταβολή ενοικίου θα ξεκινούν, εφόσον εξασφαλισθεί το πιστοποιητικό έγκρισης.

Σύσταση: Εισηγηθήκαμε όπως για τα προς ενοικίαση υποστατικά να εξασφαλίζεται - από τον ιδιοκτήτη - εκ των προτέρων το πιστοποιητικό έγκρισης, αφού η χρήση κτιρίου χωρίς τέτοιο πιστοποιητικό συνιστά ποινικό αδίκημα. Επιπλέον, να ενημερωθεί έγκαιρα ο ΚΦΣΚΥ για εξέταση του θέματος και λήψη απόφασης – προτού παρέλθει η πιο πάνω ημερομηνία - ώστε να αποφευχθεί η συνέχιση της χρήσης του μετά την πιο πάνω ημερομηνία.

Η Διευθύντρια του Τμήματος μάς πληροφόρησε ότι ο τερματισμός του συμβολαίου δεν έγινε, παρόλο που το Πιστοποιητικό Έγκρισης και η Άδεια Χρήσης δεν έχουν εξασφαλιστεί από τους ιδιοκτήτες μέσα στα χρονικά περιθώρια που είχαν τεθεί στο Ενοικιαστήριο Συμβόλαιο, γιατί το ΤΓ, ως ενοικιαστής, είναι σε συνεχή επαφή με τους ιδιοκτήτες και έχει διαπιστωθεί ότι έχουν προβεί σε όλες τις απαραίτητες διαδικασίες για την εξασφάλιση όλων των απαραίτητων αδειών, η έκδοση των οποίων είναι θέμα χρόνου και διαδικασιών. Μας πληροφόρησε επίσης ότι οι ιδιοκτήτες προβαίνουν συνεχώς σε όσες βελτιώσεις/αναβαθμίσεις του κτιρίου τους υποδειχθούν από τις Αρμόδιες Αρχές, ώστε να τηρούνται όλες οι πρόνοιες της νομοθεσίας για εξασφάλιση των απαιτούμενων αδειών. Η Διευθύντρια του Τμήματος επισήμανε ότι εάν παρουσιαστεί οποιοδήποτε πρόβλημα ή καθυστέρηση στην έκδοση των σχετικών αδειών θα ενημερωθεί έγκαιρα ο ΚΦΣΚΥ για τη

λήψη απόφασης σε σχέση με την ανανέωση του συμβολαίου ενοικίασης του κτιρίου, που λήγει στο τέλος Μαρτίου 2018.

8. Γενικός λογαριασμός καταθέσεων - Νέα κτηνοτροφική περιοχή Πολεμιδιών.

Στις 31.12.2016, το υπόλοιπο του γενικού λογαριασμού καταθέσεων με αρ. «44.12.02.00.01» ανερχόταν στα €4.614. Το πιο πάνω περιλαμβάνει ποσό ύψους €3.200 το οποίο κατατέθηκε στον εν λόγω λογαριασμό στις 22.12.2008 και αφορά σε κράτηση ύψους 10% για τον διαγωνισμό αρ. 3/ΠΟΛ/2008 για την αποτύπωση, την υψομέτρηση, τον σχεδιασμό του δρόμου πρόσβασης και τον σχεδιασμό/διαχωρισμό κτηνοτροφικών οικοπέδων στη Νέα κτηνοτροφική περιοχή Πολεμιδιών. Σύμφωνα με τους σχετικούς όρους, το πιο πάνω ποσό θα καταβαλλόταν στον ανάδοχο μετά από την επί τόπου υπόδειξη, από τον ανάδοχο, των θέσεων των πασσάλων στον εργολάβο που θα αναλάβει τα κατασκευαστικά έργα, ωστόσο ο ανάδοχος δεν κλήθηκε, μέχρι σήμερα, να το πράξει. Σχετικά αναφέρονται τα ακόλουθα:

(α) Γεγονότα. Το ΤΓ με σκοπό την επίλυση των πολλών προβλημάτων οχληρίας που παρουσιάζονταν με τη γειτνίαση της κτηνοτροφικής περιοχής Κάτω Πολεμιδιών με την οικιστική περιοχή και το Νέο Νοσοκομείο Λεμεσού και την επέκταση της οικιστικής ζώνης προώθησε το 2007 σχετική Πρόταση στο Υπουργικό Συμβούλιο, με σκοπό την κατάργηση της υφιστάμενης κτηνοτροφικής περιοχής και τη δημιουργία νέας, αναφέροντας, μεταξύ άλλων, ότι το συνολικό κόστος αναμενόταν να ανέλθει στα €3.370.088 περίπου, από το οποίο €1.110.590 αφορούσε στο κόστος/αξία απαλλοτρίωσης γης. Το Υπουργικό Συμβούλιο, με την Απόφαση του Αρ. 66.019, ημερομηνίας 5.9.2007, ενέκρινε τη μετακίνηση της κτηνοτροφικής περιοχής Κάτω Πολεμιδιών και εξουσιοδότησε τους Υπουργούς ΓΑΑΠ και Οικονομικών να αποφασίσουν, άνευ επαναφοράς του θέματος στο Συμβούλιο, για τις δαπάνες και να προωθήσουν, σε συνεργασία με τα άλλα εμπλεκόμενα Υπουργεία/Υπηρεσίες, τις απαραίτητες για τον πιο πάνω σκοπό ενέργειες. Λόγω του ότι η επιλεγείσα περιοχή και ο δρόμος πρόσβασης σε αυτή αποτελούνταν από ιδιωτικά τεμάχια, προωθήθηκε διαδικασία έκδοσης διαταγμάτων απαλλοτρίωσης, ωστόσο, μεταξύ άλλων, λόγω των δυσμενών δημοσιονομικών συνθηκών που ακολούθησαν, το Υπουργείο ΓΑΑΠ αποφάσισε, κατά το 2012, την ανάκληση της εν λόγω απαλλοτρίωσης και την αναστολή του έργου. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με επιστολή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας ημερ. 6.6.2012 προς το Υπουργείο ΓΑΑΠ, δεν είχε, μέχρι τότε, καταβληθεί οποιαδήποτε αποζημίωση για την απαλλοτρίωση της γης, ενώ το ποσό που εκκρεμούσε προς τους ιδιοκτήτες με τους οποίους η αποζημίωση είχε διευθετηθεί ή την είχαν αποδεχθεί με επιφύλαξη του δικαιώματος τους να αποτεθούν στο Δικαστήριο για διευθέτηση της αποζημίωσης, ανερχόταν στα €4,55 εκ., περιλαμβανομένων και των τόκων μέχρι τις 30.6.2012.

(β) Ως αποτέλεσμα των πιο πάνω, το υπό αναφορά ποσό των €3.200 παραμένει κατατεθειμένο στον λογαριασμό καταθέσεων για περίοδο πέραν των οκτώ ετών. Όπως πληροφορηθήκαμε, το Τμήμα εξετάζει το ενδεχόμενο μετακίνησης της εν λόγω περιοχής σε άλλη από αυτή που είχε αρχικά καθοριστεί. Επιπλέον, ενόψει της μη υλοποίησης του εν λόγω έργου, το κόστος μετακίνησής της στην περιοχή που είχε τότε υποδειχθεί φαίνεται να έχει πολλαπλασιαστεί, καθότι από το 2007 μέχρι το 2012 (για το οποίο υπάρχουν στοιχεία) το κόστος της απαλλοτρίωσης αυξήθηκε κατά 310%.

(γ) Πέραν των πιο πάνω, η υφιστάμενη κτηνοτροφική περιοχή παραμένει πηγή σοβαρής οχληρίας και σύμφωνα με καταγγελία που υποβλήθηκε στην Υπηρεσία μας, αρκετά τεμάχια γης στη συγκεκριμένη περιοχή κατακρατούνται είτε από κτηνοτρόφους, οι οποίοι αποζημιώθηκαν από το Κράτος για να εγκαταλείψουν την περιοχή, αλλά δεν το έπραξαν,

είτε από μη δικαιούχους τουρκοκυπριακής γης, οι οποίοι αναμένουν ότι θα αποζημιωθούν σχετικά.

Σύσταση: Σύμφωνα με τη ΔΛΟ αρ. 157, οποιοσδήποτε καταθέσεις παραμένουν αζήτητες για περίοδο πέραν των πέντε χρόνων, πρέπει να μεταφέρονται στα έσοδα, ύστερα από έγκριση της Γενικής Λογίστριας. Συνεπώς, εισηγηθήκαμε να ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα για συμμόρφωση με τη ΔΛΟ, λαμβάνοντας υπόψη και το γεγονός ότι, σε περίπτωση που ληφθεί απόφαση για μετακίνηση της εν λόγω κτηνοτροφικής περιοχής σε άλλη από αυτή που αρχικά υποδείχτηκε, ο ανάδοχος του πιο πάνω διαγωνισμού δεν αναμένεται να κληθεί να υποδείξει τις θέσεις των πασσάλων στον εργολάβο, ώστε να μπορεί να εκπληρωθεί ο σχετικός όρος του διαγωνισμού για καταβολή του υπόλοιπου 10% σε αυτόν. Επιπλέον, αντιλαμβανόμαστε ότι οι δυσμενείς δημοσιονομικές συνθήκες αποτέλεσαν σημαντικό λόγο για αναστολή του έργου, ωστόσο το πρόβλημα της σοβαρής οχληρίας που προκαλεί η υφιστάμενη κτηνοτροφική περιοχή δεν έχει επιλυθεί, ενώ το σχετικό κόστος έχει αυξηθεί σημαντικά. Ζητήσαμε όπως το Τμήμα μας τηρεί ενήμερους επί του θέματος.

Η Διευθύντρια του Τμήματος μάς πληροφόρησε ότι η υπόθεση παραμένει σε εκκρεμότητα μέχρι τη λήψη πολιτικών αποφάσεων. Μας πληροφόρησε επίσης ότι η εισήγηση της Υπηρεσίας μας θα διερευνηθεί, λαμβάνοντας υπόψη και τις απόψεις του Γενικού Λογιστηρίου.

9. Μητρώα Περιουσιακών Στοιχείων.

9.1 Πιστοποιητικό φυσικής καταμέτρησης. Το προνοούμενο από τους Κανονισμούς Αποθηκών (Καν. 110), πιστοποιητικό φυσικής καταμέτρησης περιουσιακών στοιχείων πρέπει να ετοιμάζεται και υποβάλλεται στη Γενική Λογίστρια, με κοινοποίηση στην Υπηρεσία μας, μέχρι 31 Μαρτίου του έτους που ακολουθεί το έτος που αφορά η βεβαίωση. Για το 2015 και 2016, το υπό αναφορά πιστοποιητικό υποβλήθηκε στις 27.4.2016 και 18.5.2017, δηλαδή ένα και δύο μήνες αντίστοιχα, εκπρόθεσμα.

Σύσταση: Εισηγηθήκαμε όπως το Τμήμα ετοιμάζει και υποβάλλει το πιστοποιητικό φυσικής καταμέτρησης σύμφωνα με τις πρόνοιες των Κανονισμών Αποθηκών.

Η Διευθύντρια του Τμήματος μάς πληροφόρησε ότι θα ληφθούν πρόνοιες έτσι ώστε το πιστοποιητικό φυσικής καταμέτρησης να αποστέλλεται εμπρόθεσμα.

9.2 Νέα μητρώα περιουσιακών στοιχείων. Κατόπιν σχετικού αιτήματος του ΤΓ προς το Υπουργείο Οικονομικών για δημιουργία νέου μητρώου περιουσιακών στοιχείων, το Υπουργείο Οικονομικών, με τις επιστολές του ημερ. 11.7.2014 και 28.8.2014, ανέφερε ότι δεν υπάρχει οποιοσδήποτε Κανονισμός που να ορίζει ότι για τη δημιουργία νέων μητρώων περιουσιακών στοιχείων χρήζει η έγκρισή του και επεσήμανε ότι θα πρέπει να γίνει σύγκριση των ευρημάτων της φυσικής καταμέτρησης με τις καταχωρίσεις του υφιστάμενου μητρώου και τυχόν διαφορές θα πρέπει να τακτοποιηθούν σύμφωνα με τους Κανονισμούς Αποθηκών. Όπως διαπιστώσαμε, δεν έχει πραγματοποιηθεί ολοκληρωμένη και τεκμηριωμένη σύγκριση του νέου μητρώου με το προηγούμενο με αποτέλεσμα να υπάρχουν διαφορές μεταξύ των δύο.

Σύσταση: Εισηγηθήκαμε να πραγματοποιηθεί συμφιλίωση των νέων και υφιστάμενων μητρώων, η οποία να είναι πλήρως τεκμηριωμένη.

Η Διευθύντρια του Τμήματος μάς πληροφόρησε ότι η δημιουργία νέου μητρώου περιουσιακών στοιχείων αφορούσε μόνο το Αρχείο και όχι ολόκληρο το Τμήμα. Επισημάνθηκε ότι ήδη γίνεται η νέα συμφιλίωση σύμφωνα με τους Κανονισμούς.

9.3 Συγκεντρωτικό μητρώο περιουσιακών στοιχείων. Παρατηρήσαμε και πάλι ότι δεν τηρείται συγκεντρωτικό μητρώο περιουσιακών στοιχείων, σε αντίθεση με τις πρόνοιες της

εγκυκλίου του Γενικού Λογιστηρίου αρ. 1181, ημερ. 30.5.1983 και των Κανονισμών Αποθηκών.

Σύσταση: Λόγω της περίπλοκης διάρθρωσης του Τμήματος σε μεγάλο αριθμό Κλάδων/ Τομέων και με απώτερο σκοπό την πιο ομαλή λειτουργία του Τμήματος, εισηγηθήκαμε να αξιολογηθεί το ενδεχόμενο τήρησης των μητρώων περιουσιακών στοιχείων σε κατάλληλη ηλεκτρονική μορφή κατόπιν εξασφάλισης των σχετικών εγκρίσεων.

Η Διευθύντρια του Τμήματος μάς πληροφόρησε ότι θα δρομολογηθούν ενέργειες για τη δημιουργία μητρώου περιουσιακών στοιχείων σε ηλεκτρονική μορφή.

9.4 Μητρώο Οχημάτων. Παρατηρήσαμε ότι για τον πρώην Κλάδο αγελαδοτροφίας/ γαλακτοκομίας, ο οποίος συγχωνεύτηκε με τον Κλάδο Ζωικής Παραγωγής και Διατροφής Ζώων, δεν τηρείται ξεχωριστό μητρώο οχημάτων/μηχανημάτων, σύμφωνα με την εγκύκλιο του Γενικού Λογιστηρίου αρ. 1619, ημερ. 8.5.2007.

Σύσταση: Εισηγηθήκαμε να τηρείται ξεχωριστό μητρώο οχημάτων/μηχανημάτων που να περιέχει αναλυτικά τις πληροφορίες που αναφέρονται στο παράρτημα "Β" της υπό αναφορά εγκυκλίου.

Η Διευθύντρια του Τμήματος μάς πληροφόρησε ότι τηρείται μητρώο οχημάτων, σε κεντρικό επίπεδο, για όλο το στόλο που διαθέτει, σύμφωνα με την υπό αναφορά εγκύκλιο και το οποίο έχει προηγουμένως τύχει ελέγχου από την Υπηρεσία μας. Μας πληροφόρησε επίσης ότι, σε επίπεδο Κλάδων, τα κυβερνητικά οχήματα καταγράφονται στα βιβλία περιουσιακών στοιχείων.

10. Γεωργικοί Ακόλουθοι.

Κατά το 2016, δύο Λειτουργοί του ΤΓ ήταν αποσπασμένοι, ως Γεωργικοί Ακόλουθοι, στη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΜΑΕΕ), στις Βρυξέλλες, από τις 25.7.2011 και 3.3.2012, αντίστοιχα και τρίτος Λειτουργός του Τμήματος ήταν αποσπασμένος στη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Κυπριακής Δημοκρατίας στον Οργανισμό των Ηνωμένων Εθνών για τα Τρόφιμα και τη Γεωργία, που εδρεύει στη Ρώμη, από τις 20.11.2013. Η απόσπαση των δύο Γεωργικών Ακόλουθων στη ΜΑΕΕ έληξε στις 30.6.2016 και 2.3.2017, αντίστοιχα, ενώ η απόσπαση του λειτουργού στη Ρώμη θα λήξει στις 19.11.2017. Σχετικά αναφέρονται τα ακόλουθα:

(α) Ο Γεωργικός Ακόλουθος, ο οποίος βρισκόταν στη ΜΑΕΕ και η θητεία του έληξε στις 30.6.2016, είχε αποσπαστεί αρχικά στη ΜΑΕΕ για την περίοδο 25.7.2011 – 30.6.2013, για σκοπούς ενίσχυσης της Ομάδας του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος (ΓΑΑΠ) στις Βρυξέλλες, κατά τη διάρκεια της Κυπριακής Προεδρίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Στη συνέχεια, η εν λόγω απόσπαση ανανεώθηκε δύο φορές για συνολικά ακόμα τρία έτη (1.7.2013-30.6.2015 και 1.7.2015-30.6.2016). Ως αποτέλεσμα, ο υπό αναφορά Λειτουργός συμπλήρωσε συνολικά πέντε έτη υπηρεσίας στο εξωτερικό. Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με την πρόνοια του άρθρου 47(6) των περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμων, η χρονική περίοδος απόσπασης υπαλλήλου σε διπλωματική ή άλλη αποστολή της Δημοκρατίας στο εξωτερικό, δεν μπορεί να υπερβαίνει τη χρονική περίοδο που καθορίζεται στους περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Ειδικοί Όροι Υπηρεσίας) Κανονισμούς του 2006 έως 2013. Σύμφωνα με τον Καν.4(1) των υπό αναφορά Κανονισμών, η υπηρεσία υπαλλήλου στην ίδια έδρα στο εξωτερικό δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τέσσερα έτη, ενώ σύμφωνα με σχετική επιφύλαξη, το Υπουργικό Συμβούλιο μπορεί να επιτρέψει, εάν το επιβάλλουν οι ανάγκες της υπηρεσίας, την παράταση της περιόδου των τεσσάρων ετών για ένα ακόμα έτος κατ' ανώτατο όριο. Όπως προκύπτει, η δυνατότητα παράτασης για πέμπτο έτος θα πρέπει να γίνεται κατ'

εξαίρεση για ειδικούς λόγους και συνθήκες, μόνο κατόπιν έγκρισης του Υπουργικού Συμβουλίου.

Παρατηρήσαμε ότι δεν προωθήθηκε έγκαιρα η διαδικασία για αντικατάσταση του εν λόγω Λειτουργού, με αποτέλεσμα ο τελευταίος να παραμείνει στις Βρυξέλλες, μετά τη λήξη της θητείας του, για ακόμα ένα μήνα, για κάλυψη υπηρεσιακών αναγκών, λαμβάνοντας συνολικό επίδομα συντήρησης ύψους €3.973, το οποίο επιβάρυνε το άρθρο 03.523 «Συμμετοχή σε επιτροπές/ομάδες εργασίας της ΕΕ» του Κεφ. 12.01 «Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος – Διοίκηση». Όπως διαπιστώσαμε, το πιο πάνω ποσό αφορά στην περίοδο από 1 – 31.7.2016, δηλαδή περιλαμβάνει ποσό ύψους €256 που καταβλήθηκε για το σαββατοκύριακο 30 – 31.7.2016, χωρίς το Λογιστήριο του Υπουργείου ΓΑΑΠ να γνωρίζει την ακριβή ημερομηνία επιστροφής του εν λόγω Λειτουργού στην έδρα του.

Όπως πληροφορηθήκαμε από το ΤΓ, ο εν λόγω Λειτουργός δεν παρουσιάστηκε για εργασία στο Τμήμα μετά τη λήξη της θητείας του. Σύμφωνα με τις αναφορές του συστήματος ηλεκτρονικής καταγραφής του χρόνου προσέλευσης/αποχώρησης προσωπικού της Διοίκησης του Υπουργείου ΓΑΑΠ, φαίνεται να προσερχόταν για εργασία από την Παρασκευή 5.8.2016, ενώ για την περίοδο 1.8 - 4.8.2016 οι σχετικές αναφορές αναφέρουν «Υπηρεσία σε άλλο Γραφείο». Η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας (ΕΔΥ), με επιστολή της ημερ. 9.9.2016 ενημέρωσε τον εν λόγω Λειτουργό ότι, κατόπιν σύστασης της αρμόδιας Αρχής, αποφάσισε να τον αποσπάσει στη Διοίκηση του Υπουργείου ΓΑΑΠ, για ικανοποίηση υπηρεσιακών αναγκών, από 10.9.2016 και για περίοδο δύο χρόνων. Στη συνέχεια, το Υπουργείο ΓΑΑΠ, με επιστολή του ημερ. 23.2.2017, ενημέρωσε το Υπουργείο Εξωτερικών ότι ο υπό αναφορά Λειτουργός επιλέγηκε ως ο πλέον κατάλληλος για τις ανάγκες της Υπηρεσίας, για απόσπαση στη ΜΑΕΕ στις Βρυξέλλες για περίοδο τριών χρόνων, από 15.3.2017 (μέχρι 14.3.2020), για αντικατάσταση του Γεωργικού Ακόλουθου του οποίου η απόσπαση στη ΜΑΕΕ έληγε στις 2.3.2017 και ζήτησε την προώθηση σχετικής πρότασης προς την ΕΔΥ. Σύμφωνα με δεύτερη επιστολή του Υπουργείου ΓΑΑΠ, με την ίδια ημερομηνία, προς το Υπουργείο Εξωτερικών, ο εν λόγω Λειτουργός θα μετέβαινε, από την 1.3.2017, στις Βρυξέλλες υπηρεσιακά για κάλυψη θεμάτων στις ομάδες εργασίας αρμοδιότητας του Υπουργείου ΓΑΑΠ μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας απόσπασής του στη ΜΑΕΕ. Το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού με επιστολή του ημερ. 19.4.2017, ενημέρωσε την ΕΔΥ για το αίτημα του Υπουργείου Εξωτερικών ημερ. 28.3.2017, για απόσπαση του εν λόγω λειτουργού στο Υπουργείο Εξωτερικών για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων στη ΜΑΕΕ στις Βρυξέλλες για περίοδο τριών ετών, από 15.3.2017 μέχρι 14.3.2020, αναφέροντας ότι ο Υπουργός Οικονομικών συστήνει την υπό αναφορά απόσπαση. Σημειώνεται ότι, μέχρι την ημερομηνία του ελέγχου μας στις 25.4.2017, ο εν λόγω Λειτουργός δεν είχε ακόμα αποσπαστεί από την ΕΔΥ. Όπως διαπιστώσαμε, η επικείμενη απόσπαση του εν λόγω Λειτουργού αντίκειται στις πρόνοιες του Καν.4(5) των υπό αναφορά Κανονισμών, σύμφωνα με τις οποίες υπάλληλος που απουσίασε στο εξωτερικό μέχρι πέντε χρόνια και μετατίθεται στην Κεντρική Υπηρεσία, παραμένει σε αυτήν για περίοδο τουλάχιστον ενός έτους. Επιπλέον, φαίνεται να μην έχουν προωθηθεί έγκαιρα οι διαδικασίες για αντικατάσταση του Γεωργικού Ακόλουθου του οποίου η απόσπαση έληξε στις 2.3.2017, με αποτέλεσμα να προκύπτει η ανάγκη μετάβασης του υπό αναφορά Λειτουργού στις Βρυξέλλες, προτού αποφασιστεί η απόσπασή του από την ΕΔΥ.

Σύσταση: Η απόσπαση Λειτουργών, οι οποίοι απουσίασαν στο εξωτερικό μέχρι πέντε χρόνια, για τους οποίους δεν έχει παρέλθει η ελάχιστη χρονική περίοδος του ενός έτους από την προηγούμενη απόσπασή τους, αντίκειται στις πρόνοιες των περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Ειδικό Όροι Υπηρεσίας) Κανονισμών του 2006 έως 2013.

Ενόψει, αφενός, του σημαντικού ύψους των επιδομάτων εξωτερικού και αφετέρου του πρόσφατου ενδιαφέροντος που επέδειξαν άλλοι δύο Λειτουργοί του ΤΓ για απόσπαση στη ΜΑΕΕ, εισηγηθήκαμε όπως οι συστάσεις για αποσπάσεις ή παρατάσεις αποσπάσεων στο εξωτερικό να τεκμηριώνονται επαρκώς και να διασφαλίζεται η διαφάνεια στη σχετική διαδικασία και ίση μεταχείριση των Λειτουργών του Τμήματος. Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με σχετική επιστολή του τότε Υπουργού Εξωτερικών, ημερ. 26.2.2009, προς τον τότε Υπουργό ΓΑΑΠ, η μη δυνατότητα εξεύρεσης άλλων Λειτουργών δεν αποτελεί ειδικό λόγο για να ισχύσει η κατ' εξαίρεση παράταση των αποσπάσεων για ακόμα ένα χρόνο και ότι τα Υπουργεία θα πρέπει να προβαίνουν έγκαιρα στον αναγκαίο προγραμματισμό και τις απαραίτητες διευθετήσεις για αντικατάσταση των Λειτουργών τους που είναι αποσπασμένοι για υπηρεσία στο εξωτερικό. Επιπρόσθετα, επισύραμε την προσοχή στην εγκύκλιο της ΕΔΥ με αρ. 239 και ημερ. 6.10.2015, σύμφωνα με την οποία παρατηρείται το φαινόμενο προτάσεις ή και συστάσεις για μετάθεση/απόσπαση/αφυπηρέτηση υπαλλήλων από τις αρμόδιες Αρχές να υποβάλλονται προς αυτή με μεγάλη καθυστέρηση και με αποτέλεσμα, σε πολλές περιπτώσεις, να μην παρέχεται ο αναγκαίος χρόνος για επαρκή μελέτη των θεμάτων και, πολύ χειρότερα, να καλείται η ΕΔΥ να λάβει αποφάσεις με αναδρομική ισχύ. Δεδομένου ότι η αναδρομικότητα των διοικητικών πράξεων δεν επιτρέπεται παρά μόνο στις συγκεκριμένες περιπτώσεις που προβλέπονται από την περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νομοθεσία, η ΕΔΥ κάλεσε, με την πιο πάνω εγκύκλιο, όλους του αρμόδιους φορείς να μεριμνήσουν ώστε οι προτάσεις/συστάσεις προς αυτή να υποβάλλονται έγκαιρα.

Επιπρόσθετα, ζητήθηκε από το Τμήμα όπως μας ενημερώσει για την ακριβή ημερομηνία επιστροφής του εν λόγω Λειτουργού στην Κύπρο μετά τη λήξη της απόσπασής του και το Γραφείο όπου απασχολείται κατά την περίοδο 1.8 – 4.8.2016.

Η Γενική Διευθύντρια του ΥΓΓΑΠ μάς πληροφόρησε ότι η διαδικασία για αντικατάσταση του εν λόγω Λειτουργού άρχισε τον Απρίλιο του 2016. Καθώς υπήρχε μόνο μία υποψήφια για τη θέση η οποία είχε υψηλότερη κλίμακα (Α13), διενεργήθηκαν έντονες διαβουλεύσεις με το Υπουργείο Εξωτερικών και κατέληξαν ότι, επειδή η απόσπαση της υπό αναφορά υποψήφιας θα ξεκινούσε την 1.9.2016 και η απόσπαση του εν λόγω Λειτουργού τερματιζόταν στις 30.6.2016, να ζητηθεί από αυτόν να καλύψει τις υπηρεσιακές ανάγκες και για τον μήνα Ιούλιο.

Σε ότι αφορά την παράταση υπηρεσίας αποσπασμένου λειτουργού στο εξωτερικό για πέμπτο έτος, η Γενική Διευθύντρια του ΥΓΑΑΠ διευκρίνισε ότι η υποβολή σχετικής πρότασης προς το Υπουργικό Συμβούλιο είναι αρμοδιότητα του Υπουργείου Εξωτερικών. Στην περίπτωση του εν λόγω Λειτουργού, μετά από επιστολή του ΥΓΑΑΠ ημερομηνίας 18.3.15 προωθήθηκε από το Υπουργείο Εξωτερικών Πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο η οποία εγκρίθηκε.

Σχετικά με κατά πόσο η νέα επικείμενη απόσπαση του εν λόγω Λειτουργού αντίκειται στις πρόνοιες του Καν.4(5) των σχετικών κανονισμών, σύμφωνα με τις οποίες υπάλληλος που απουσίαζε στο εξωτερικό μέχρι πέντε χρόνια και μετατίθεται στην Κεντρική Υπηρεσία, παραμένει σε αυτή για περίοδο τουλάχιστον ενός έτους, η Γενική Διευθύντρια του ΥΓΑΑΠ σημείωσε τα ακόλουθα:

- (i) Αρμόδιο για την εφαρμογή των εν λόγω κανονισμών είναι το Υπουργείο Εξωτερικών, το οποίο εξετάζει τα αιτήματα άλλων Υπουργείων για απόσπαση λειτουργών τους σε διπλωματικές υπηρεσίες της Δημοκρατίας στο εξωτερικό. Το Υπουργείο Εξωτερικών προωθεί το αίτημα στο Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού (ΤΔΔΠ) για μελέτη και προώθηση εισήγησης προς την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας για απόσπαση του υπαλλήλου στο εξωτερικό.

- (ii) Οι σχετικοί Κανονισμοί, όπως αυτοί τροποποιήθηκαν με την ΚΔΠ 341/2014, παρέχουν τη δυνατότητα στον Υπουργό Εξωτερικών σε εξαιρετική και συγκεκριμένη περίπτωση να αποφασίσει τη μείωση της περιόδου παραμονής υπαλλήλου στην Κεντρική Υπηρεσία, αφού λάβει υπόψη του τις ανάγκες της υπηρεσίας.
- (iii) Στην προκείμενη περίπτωση, ακολουθήθηκε η πιο πάνω διαδικασία. Το ΥΓΑΑΠ υπέβαλε πρόταση στο Υπουργείο Εξωτερικών για απόσπαση του εν λόγω Λειτουργού στη ΜΑΕΕ Βρυξελλών και η διαδικασία ολοκληρώθηκε με απόφαση της ΕΔΥ σύμφωνα με την οποία η απόσπαση θα άρχιζε στις 26.6.2017.

Όσον αφορά στη μη παρουσίαση του εν λόγω Λειτουργού για εργασία στο ΤΓ μετά τη λήξη της απόσπασής του στην Μόνιμη Αντιπροσωπεία, η Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου μάς πληροφόρησε ότι μόλις ο Λειτουργός επέστρεψε στην Κύπρο (χωρίς να δίνεται ακριβής ημερομηνία) κλήθηκε στο Γραφείο του Υπουργού, όπου απουσίαζαν δύο λειτουργοί με άδεια ανάπαυσης και άδεια μητρότητας, για την προετοιμασία δυο υπηρεσιακών ταξιδιών του Υπουργού. Ταυτόχρονα κινήθηκε και η διαδικασία απόσπασής του στην Κεντρική Διοίκηση του ΥΓΑΑΠ, η οποία ολοκληρώθηκε στις 10.9.2016.

Όσον αφορά στο Γραφείο όπου ο υπό αναφορά Λειτουργός απασχολείτο κατά την περίοδο 1.8-4.8.2016, η Γενική Διευθύντρια μάς πληροφόρησε ότι αυτός υπέγραψε σε τετράδιο καταγραφής του χρόνου προσέλευσης και αποχώρησης το οποίο τηρείται στο Αρχείο της Κεντρικής Διοίκησης του ΥΓΑΑΠ.

(β) Ο Γεωργικός Ακόλουθος, η απόσπαση του οποίου στη ΜΑΕΕ έληξε στις 2.3.2017, είχε αποσπαστεί και παλαιότερα στη ΜΑΕΕ κατά την περίοδο 1.8.2003-31.7.2008. Δηλαδή, από την ημέρα διορισμού του στη θέση Λειτουργού Γεωργίας στο ΤΓ, στις 2.10.2002, εργάστηκε στην Κύπρο μόνο κατά τη χρονική περίοδο 2.10.2002 – 31.7.2003 (10 μήνες) και 1.8.2008 – 2.3.2012 (τρία έτη και επτά μήνες).

Όπως πληροφορηθήκαμε, παρόλο που η απόσπασή του έληξε στις 2.3.2017, ο εν λόγω Λειτουργός δεν έχει ακόμα επιστρέψει για να αναλάβει καθήκοντα στο ΤΓ. Επισύρεται η προσοχή στις πρόνοιες του Καν.4(3) των υπό αναφορά Κανονισμών, σύμφωνα με τις οποίες υπάλληλος που υπηρετεί στο εξωτερικό θεωρείται, μετά τη λήξη της περιόδου υπηρεσίας του, ότι έχει μετατεθεί αυτοδικαίως στην Κεντρική Υπηρεσία και σύμφωνα με τον Καν.4(4), τυχόν παράλειψή του να επιστρέψει στην Κεντρική Υπηρεσία, συνιστά απουσία από το καθήκον χωρίς άδεια και θα συνεπάγεται τη μη καταβολή σε αυτόν οποιουδήποτε επιδόματος, επιχορήγησης ή άλλου ωφελήματος.

Το Υπουργείο ΓΑΑΠ, με επιστολή του ημερ. 24.2.2017, διαβίβασε στο Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, επιστολή της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης προς τον Μόνιμο Αντιπρόσωπο της Κύπρου στην ΕΕ σύμφωνα με την οποία ο εν λόγω Λειτουργός θα βρίσκεται στην ΕΕ ως εθνικός εμπειρογνώμονας, αναφέροντας ότι η θέση αφορά στην πιο πάνω Υπηρεσία, με αντικείμενο τη συνεργασία της ΕΕ με τα Ηνωμένα Έθνη σε γεωργικά θέματα. Επίσης, το Υπουργείο ΓΑΑΠ ζήτησε όπως προωθηθεί πρόταση προς την ΕΔΥ για σχετική απόσπαση του συγκεκριμένου Λειτουργού, στην υπό αναφορά Υπηρεσία από 16.3.2017. Η ΕΔΥ, με επιστολή της ημερ. 27.3.2017, ενημέρωσε τον εν λόγω Λειτουργό ότι αποφάσισε να τον αποσπάσει ως Εθνικό Εμπειρογνώμονα στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης της ΕΕ, από 3.4.2017 μέχρι 2.4.2018.

Σύσταση: Εισηγηθήκαμε όπως η προώθηση αποσπάσεων Λειτουργών να γίνεται πάντοτε στο πλαίσιο των υπό αναφορά Κανονισμών και να αποσκοπεί στη διασφάλιση των συμφερόντων της Δημοκρατίας. Επιπλέον, ζητήθηκε από το Τμήμα όπως μας πληροφορήσει για το καθεστώς υπό το οποίο αυτός βρισκόταν στις Βρυξέλλες, πριν την ανανέωση της απόσπασής του από την ΕΔΥ.

Επισημαίνεται ότι, με την ταυτάριθμη επιστολή μας ημερ. 3.6.2015, προς τη Διευθύντρια του ΤΓ, η οποία κοινοποιήθηκε στη Γενική Διευθύντρια του ΥΓΑΑΠ, ζητήσαμε όπως πληροφορηθούμε τους λόγους που κρίθηκε απαραίτητη η ανανέωση της απόσπασης του Γεωργικού Ακόλουθου που είχε αποσπαστεί αρχικά για σκοπούς της Κυπριακής Προεδρίας της ΕΕ, καθώς και τους λόγους απόσπασης Λειτουργού (του οποίου η απόσπαση έληξε στις 2.3.2017) για δεύτερη φορά.

Η Γενική Διευθύντρια του ΥΓΑΑΠ μάς ενημέρωσε ότι με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 80.175 και ημερ. 2/2/2016 εγκρίθηκε η παράταση της απόσπασης του εν λόγω Γεωργικού Ακόλουθου από τις 29/3/2016 μέχρι και τις 2/3/2017, χωρίς όμως να αναφέρει τους λόγους που κρίθηκε απαραίτητη η ανανέωση της απόσπασής του.

Επιπρόσθετα, μας πληροφόρησε ότι η αρμόδια αρχή μετά από αξιολόγηση των υπηρεσιακών αναγκών αποφάσισε όπως από τις 3/3/2017 μέχρι 30/3/2017 ο εν λόγω Λειτουργός παραμείνει στις Βρυξέλλες για κάλυψη θεμάτων στις ομάδες εργασίας αρμοδιότητας του ΥΓΑΑΠ ενημερώνοντας σχετικά το Υπουργείο Εξωτερικών. Η Γενική Διευθύντρια μάς πληροφόρησε επίσης ότι συμφωνεί με τις συστάσεις μας για έγκαιρη προώθηση της διαδικασίας αντικατάστασης των Λειτουργών που υπηρετούν στην ΜΑΕΕ και για τήρηση των Κανονισμών.

11. Παρακολούθηση της εξέλιξης των υπό διερεύνηση περιπτώσεων για την ενδεχόμενη διάπραξη πειθαρχικού παραπτώματος από Λειτουργούς του Τμήματος.

Όπως πληροφορηθήκαμε, μέχρι σήμερα εκκρεμεί η διερεύνηση τριών καταγγελιών που υποβλήθηκαν κατά την περίοδο 2013-2014, σε σχέση με την ενδεχόμενη διάπραξη πειθαρχικών παραπτωμάτων από λειτουργούς του ΤΓ. Οι περιπτώσεις αυτές προωθήθηκαν από τη Διευθύντρια προς το Υπουργείο ΓΑΑΠ στις 15.6.2015, για την προώθηση των δέουσων ενεργειών σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμων του 1999 έως 2006. Η διευθύντρια του Τμήματος ζήτησε κατά διαστήματα γραπτή ενημέρωση από το Υπουργείο ΓΑΑΠ για την εξέλιξη των υποθέσεων αυτών. Οι περιπτώσεις αυτές παρατίθενται πιο κάτω:

11.1 Καταγγελία εναντίον Λειτουργού Γεωργίας για ιδιωτική απασχόληση και ενδιαφέρον σε ιδιωτική εταιρεία. Όπως αναφέρεται στην επιστολή μας προς το ΤΓ ημερ. 3.6.2015, η οποία σας κοινοποιήθηκε, διαπιστώσαμε περίπτωση συμμετοχής Λειτουργού του ΤΓ στη διοίκηση επιχείρησης ιδιωτικής φύσης, οι δραστηριότητες της οποίας ήταν άμεσα συνδεδεμένες με την εκτέλεση των δημόσιων καθηκόντων του υπαλλήλου, χωρίς την προηγούμενη εξασφάλιση σχετικής άδειας από τον Υπουργό Οικονομικών, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 65(3) των περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμων του 1990 έως 2006 και ζητήσαμε την έναρξη πειθαρχικής διερεύνησης του θέματος. Έχει οριστεί ερευνών Λειτουργός για την υπόθεση, από τον οποίο αναμένεται η έκθεσή από τις 20.10.2015.

11.2 Καταγγελία εναντίον Ανώτερου Γεωργικού Επιθεωρητή στο ΕΓΓ Λάρνακας. Η Διευθύντρια του ΤΓ, με επιστολή της ημερ. 7.5.2014, προς τη Γενική Διευθύντρια του Υπουργείου ΓΑΑΠ, προώθησε καταγγελία που έγινε προς το Τμήμα στις 5.5.2014 για τον εν λόγω υπάλληλο, ζητώντας όπως προωθηθούν ενέργειες βάσει του άρθρου 81 των περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμων του 1990 έως 2006. Στις 20.10.2015, δεν είχε αποφασιστεί ακόμα εάν θα οριστεί ερευνών Λειτουργός.

11.3 Καταγγελία εναντίον Λειτουργού Γεωργίας Α' για πιθανή διάπραξη πειθαρχικού παραπτώματος σε σχέση με υποκλοπή και πώληση λογισμικού. Το Υπουργείο ΓΑΑΠ, με επιστολή του ημερ. 29.5.2014, προς τον Αρχηγό Αστυνομίας, ζήτησε την παραχώρηση αντιγράφων του υλικού των εξετάσεων,

σύμφωνα με τα αποτελέσματα των οποίων δεν προέκυψε μαρτυρία που να στοιχειοθετεί τη διάπραξη ποινικού αδικήματος από τον εν λόγω υπάλληλο, για σκοπούς προώθησης της ολοκλήρωσης της δικής του διερεύνησης για ενδεχόμενη διάπραξη πειθαρχικών παραπτώματων από τον εν λόγω υπάλληλο. Έχει οριστεί ερευνητής Λειτουργός για την υπόθεση, από τον οποίο αναμένεται η έκθεση από τις 20.10.2015.

Σύσταση: Ζητήθηκε από το Τμήμα όπως μας ενημερώσει για την εξέλιξη των πιο πάνω υπό διερεύνηση περιπτώσεων, οι οποίες ενδεχομένως να σχετίζονται με πειθαρχικά παραπτώματα. Επισημαίνεται ότι, η διερεύνηση των πιο πάνω υποθέσεων εκκρεμεί για χρόνια χωρίς να έχει παραδοθεί έκθεση από τους ερευνητές Λειτουργούς.

Η Γενική Διευθύντρια του ΥΓΓΑΠ μάς πληροφόρησε τα ακόλουθα:

- Για το σημείο (8.1), η πειθαρχική έρευνα βρίσκεται σε εξέλιξη, έχει ληφθεί σχετική μαρτυρία και εντός του μήνα Οκτώβριου θα ολοκληρωθεί η έκθεση του ερευνητή Λειτουργού.
- Για το σημείο (8.2), διαπιστώθηκε ότι δεν στοιχειοθετήθηκε πειθαρχικό παράπτωμα και η υπόθεση έκλεισε.
- Για το σημείο (8.3), διεξήχθη ποινική έρευνα από την Αστυνομία και σύμφωνα με επιστολή του Αρχηγού της Αστυνομίας, δεν προέκυψε μαρτυρία που να στοιχειοθετεί τη διάπραξη ποινικού αδικήματος από οποιονδήποτε πρόσωπο. Το ΥΓΓΑΠ ζήτησε το μαρτυρικό υλικό που συνέλεξε η Αστυνομία ώστε να ολοκληρωθεί η πειθαρχική έρευνα και να αποσταλεί.

12. Ενέργειες προέδρου Ομάδας Παραγωγών.

12.1 Γεγονότα. Στις 22.9.2014, Οργάνωση Παραγωγών (στο εξής «Οργάνωση») υπέγραψε συμφωνία με εταιρεία μέλος της (στο εξής «Εταιρεία 1»), βάσει της οποίας παραδίδει στην Εταιρεία 1 την παραγωγή εσπεριδοειδών των μελών της, με σκοπό τη συσκευασία, εμπορία και διάθεσή τους για και εκ μέρους της. Ο πρόεδρος της επιτροπείας της Εταιρείας 1 (στο εξής «πρόεδρος») εκτέλεσε χρέη προέδρου για την περίοδο από 16.11.2011 μέχρι τις 5.5.2016 στην Εταιρεία 1, ενώ εκτελούσε χρέη προέδρου της Οργάνωσης από την 1.2.2012 μέχρι πρόσφατα. Επιπρόσθετα, είναι κύριος μέτοχος, εκ των διευθυντών και γραμματέας προσωπικής του Εταιρείας (στο εξής «Εταιρεία 2»), η οποία έχει ως κύρια ασχολία τη συσκευασία εσπεριδοειδών (όπως και η Εταιρεία 1) και η οποία ανέλαβε τη συσκευασία εσπεριδοειδών παραγωγής ομάδας παραγωγών-μελών της Οργάνωσης από τις αρχές του 2016, όπως περιγράφεται εκτενέστερα στην παράγραφο 9.2 πιο κάτω. Ο πρόεδρος λαμβάνει μερίσματα από την Εταιρεία 2, τα οποία αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος (πέραν του 90%) των συνολικών δηλωθέντων εισοδημάτων του.

Το ΤΓ, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, ασκεί έλεγχο επί των Οργανώσεων Παραγωγών, στις οποίες ανήκει και η Οργάνωση.

12.2 Διαχείριση Συσκευαστηρίου. Η ιδιοκτήτρια συσκευαστηρίου, που βρίσκεται στο κτήμα της στην Πάφο (στο εξής «Συσκευαστήριο-A»), παραχώρησε τη διαχείρισή του στην Εταιρεία 1, η οποία με τη σειρά της το υπενοίκιασε στην Οργάνωση. Για τη βελτίωση και καλή λειτουργία του υπό αναφορά συσκευαστηρίου, η Οργάνωση διέθεσε συνολικό ποσό ύψους €192.988. Ακολούθως, κατά το 2014, η Επιτροπεία της Εταιρείας 1, υπό την προεδρία του υπό αναφορά προέδρου, αποφάσισε ότι η χρήση του Συσκευαστηρίου-A ήταν

πλέον ασύμφορη και ότι όλη η παραγωγή των μελών της Οργάνωσης θα μπορούσε να τυγχάνει επεξεργασίας στο συσκευαστήριο της Εταιρείας 1 στη Λεμεσό (στο εξής «Συσκευαστήριο-B»). Με αυτή την πρόφαση αποφασίστηκε ο τερματισμός της διαχείρισης του Συσκευαστηρίου-A από την Εταιρεία 1 από 1.9.2014 και ανάληψη της λειτουργίας του από την Εταιρεία 2, χωρίς να εξασφαλιστεί η έγκριση της Οργάνωσης. Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 27(2) του Κανονισμού (ΕΕ) 543/2011, σε περίπτωση εξωτερικής ανάθεσης δραστηριοτήτων από μια οργάνωση παραγωγών, η οργάνωση παραμένει υπεύθυνη για την εκτέλεση της σχετικής δραστηριότητας και τον γενικό έλεγχο και εποπτεία μιας εμπορικής συμφωνίας που ανατίθεται σε τρίτους. Το γεγονός αυτό επισημάνθηκε και από το ΤΓ σε επιστολή του ημερ. 17.3.2016 προς την Οργάνωση, με την οποία την ενημέρωσε για τα ευρήματα ελέγχου που το Τμήμα διενήργησε στις 8.2.2016, αναφέροντας ότι η Εταιρεία 1 δεν μπορεί να λαμβάνει αποφάσεις αναφορικά με την ανάθεση διαχείρισης του Συσκευαστηρίου-A, χωρίς την έγκρισή της.

Η Οργάνωση, με επιστολή της προς το ΤΓ ημερ. 14.2.2017, εξέφρασε την άποψη ότι η συμφωνία της με την Εταιρεία 1 δεν αποτελεί συμφωνία ανάθεσης υπηρεσίας αλλά συμφωνία πώλησης, ενώ το ΤΓ, σε επιστολή ημερ. 27.3.2017, εξέφρασε τη διαφωνία του με την άποψη αυτή, καθώς:

- Η Εταιρεία 1 εκτελεί χρέη μεσάζοντα/πωλητή και όχι αγοραστή.
- Δεν υπάρχει προσυμφωνημένη τιμή αγοράς των προϊόντων από τη Εταιρεία 1.
- Η κυριότητα των εσπεριδοειδών παραμένει στη Οργάνωση, όπως και όλα τα απορριπτά προϊόντα.

Συναφώς αναφέρουμε ότι η Εταιρεία 1 στις 29.1.2015 αποδέχτηκε αίτημα του προέδρου και συγγενικών του πρόσωπων να συσκευάσουν τα εσπεριδοειδή τους, την περίοδο 2014/2015, στο Συσκευαστήριο-A χωρίς και πάλι να εξασφαλιστεί εκ των προτέρων έγκριση από την Οργάνωση.

Όπως διαφάνηκε στη συνέχεια, η Εταιρεία 1 δεν ήταν σε θέση να ανταπεξέλθει στη ζήτηση για συσκευασία όλων των εσπεριδοειδών της Οργάνωσης στο Συσκευαστήριο-B και η Οργάνωση (της οποίας, όπως προαναφέρθηκε, προήδρευε ο πρόεδρος της Εταιρείας 1) αποφάσισε, στις 21.1.2016, να αναθέσει τη συσκευασία της παραγωγής του προέδρου και μελών της οικογένειάς του στο Συσκευαστήριο-A που όπως αναφέραμε πιο πάνω, τελούσε υπό τη διαχείριση της Εταιρείας 2. Η απόφαση αυτή έρχεται σε αντίθεση με την προηγούμενη απόφαση της Εταιρείας 1, σύμφωνα με την οποία το Συσκευαστήριο-A δεν ήταν αναγκαίο για εξυπηρέτηση των αναγκών των μελών της Οργάνωσης. Επισημαίνεται ότι οι συγκεκριμένοι παραγωγοί (δηλαδή ο πρόεδρος και η οικογένειά του) ήδη συσκεύαζαν τα προϊόντα τους στο Συσκευαστήριο-A αρκετούς μήνες πριν δοθεί η απαιτούμενη έγκριση από την Οργάνωση. Επιπλέον, όπως αναφέρεται πιο κάτω, ο πρόεδρος και η Εταιρεία 2 φαίνεται να συσκευάζουν μέρος της παραγωγής τους και να τη διοχετεύουν στην ντόπια αγορά και στο εξωτερικό, χωρίς να υπάρχει έλεγχος από την Οργάνωση για την ποσότητα που συσκευάζεται στο Συσκευαστήριο-A.

Όπως αναφέρεται σε πρακτικά της Οργάνωσης ημερ. 11.2.2016, λόγω του ύψους των παραγγελιών και του στενού χρονικού περιθωρίου συσκευασίας στη Λεμεσό, υπήρχε πιθανότητα το Συσκευαστήριο-B να μην μπορεί να

ανταποκριθεί πλήρως στις ανάγκες της Οργάνωσης και έγινε εισήγηση να ζητηθούν προσφορές από άλλα συσκευαστήρια.

Κατόπιν υποβολής σχετικού ερωτήματος, ο δικηγόρος της Οργάνωσης την ενημέρωσε ότι, όσον αφορά στο θέμα της διαχείρισης του Συσκευαστηρίου-Α από την Εταιρεία 2, δεν υπάρχει θέμα σύγκρουσης συμφερόντων εάν ο πρόεδρος απεκάλυψε τη φύση του συμφέροντός του πριν τη λήψη της απόφασης και απεχώρησε χωρίς να λάβει μέρος στη συζήτηση και σχετική ψηφοφορία του Διοικητικού Συμβουλίου. Το γεγονός αυτό δεν μπορεί να επιβεβαιωθεί από την Υπηρεσία μας, εφόσον δεν έχουμε πρόσβαση στα πρακτικά της Εταιρείας 1. Ο δικηγόρος σημείωσε επίσης ότι, εφόσον η Εταιρεία 1 αδυνατεί να συσκευάσει πέραν των 150 τόνων ημερησίως και ο πρόεδρος θα αναλάβει τη συσκευασία των προϊόντων που η Εταιρεία 1 αδυνατεί να συσκευάσει (γεγονότα που δηλώθηκαν από την Οργάνωση) δεν υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων. Αυτό έρχεται σε αντίθεση με την προηγούμενη θέση της Εταιρείας 1, σύμφωνα με την οποία το Συσκευαστήριο-Α είναι ασύμφορο και δεν είναι αναγκαία η χρήση του, καθώς οι ανάγκες για συσκευασία εσπεριδοειδών καλύπτονται από το Συσκευαστήριο-Β. Όπως φαίνεται από τις πληροφορίες που η Οργάνωση προσκόμισε στον δικηγόρο της, το Συσκευαστήριο-Β δεν μπορούσε να ανταπεξέλθει στις ανάγκες της Οργάνωσης. Επιπρόσθετα ο δικηγόρος αναφέρει ότι ο πρόεδρος θα έπρεπε να παραδίδει τα συσκευασμένα προϊόντα στην Οργάνωση για σκοπούς εμπορίας, γεγονός που δεν έπραξε, όπως περιγράφεται εκτενέστερα στην παράγραφο 9.3 πιο κάτω.

Στη βάση των πιο πάνω, η Οργάνωση αποφάσισε την ανάθεση της συσκευασίας στο Συσκευαστήριο-Α. Η εξέλιξη αυτή εγείρει ερωτήματα, για ακόμη μια φορά, ως προς την αντικειμενικότητα της απόφασης καθώς και για τους λόγους για τους οποίους η χρήση του Συσκευαστηρίου-Α, η οποία αποδεικνύεται αναγκαία και για την αναβάθμιση του οποίου δαπανήθηκαν σημαντικά ποσά, τερματίστηκε.

Συναφώς αναφέρεται ότι το ΤΓ, σε επιστολή του ημερ. 14.11.2016 προς την Οργάνωση, εισηγήθηκε όπως εξεταστεί το ενδεχόμενο άσκησης ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων προς την ίδια την Οργάνωση από μερίδα παραγωγών, (δηλαδή τον πρόεδρο και την οικογένειά του) που συσκευάζουν τα προϊόντα τους στο Συσκευαστήριο-Α.

Από τα πιο πάνω διαπιστώνεται σύγκρουση συμφερόντων που προκύπτει από τα καθήκοντα του προέδρου της επιτροπείας της Εταιρεία 1 και ως προέδρου της Οργάνωσης και τη διασύνδεσή του με την προσωπική του εταιρεία συσκευασίας εσπεριδοειδών, με ενδεχόμενο οι ενέργειές του, ως προέδρου της επιτροπείας της Εταιρείας 1, να αποσκοπούσαν στην αποκόμιση σημαντικού οφέλους για τον ίδιο και την οικογένειά του, εις βάρος της Ομάδας Παραγωγών της οποίας προήδρευε.

- 12.3 Διάθεση παραγωγής μελών της Οργάνωσης.** Σύμφωνα με την «απόφαση πολιτικής γενικής φύσεως» της Οργάνωσης, «οι παραγωγοί δικαιούνται να τύχουν απαλλαγής της υποχρέωσης να παραδώσουν φρούτα στην Οργάνωση μερικώς ή ολικώς, αναλόγως της περίπτωσης. Απαλλαγή μπορεί να δοθεί στην περίπτωση που ένας παραγωγός παράγει φρούτα που μπορούν να διατεθούν στην επιτόπια αγορά. Αυτό μπορεί να διευθετηθεί μετά από αίτημα του παραγωγού». Επισημαίνεται ότι η υπό αναφορά απόφαση αντίκειται στο ιδρυτικό έγγραφο της Οργάνωσης, στο οποίο αναφέρεται ότι τα μέλη της Οργάνωσης οφείλουν και δεσμεύονται να παραδίδουν όλη την παραγωγή τους

στην εταιρεία, εκτός από εξαιρέσεις που θα εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Επιπλέον, η απόφαση αντίκειται στο άρθρο 160 του Κανονισμού (ΕΕ) 1308/2013, βάσει του οποίου «τα καταστατικά των οργανώσεων παραγωγών του τομέα των οπωροκηπευτικών απαιτούν από τους παραγωγούς που είναι μέλη τους να διαθέτουν στο εμπόριο το σύνολο της σχετικής παραγωγής τους μέσω της οργάνωσης παραγωγών», εκτός σε συγκεκριμένες περιπτώσεις (διάθεση μικρής ποσότητας, μέχρι 25% του συνόλου της παραγωγής, απευθείας στη ντόπια αγορά).

Το ΤΓ με επιστολή του ημερ. 14.11.2016, ενημέρωσε την Οργάνωση ότι, στο πλαίσιο ελέγχου που διενήργησε στις 7.10.2016, διαπιστώθηκε ότι μερίδα παραγωγών παρέδωσε προϊόντα από τεμάχια τα οποία δεν είχαν δηλωθεί ως ιδιόκτητα ή υπό τη διαχείρισή τους με αντίστοιχη καλλιέργεια, ή/και παραδόθηκαν προϊόντα οι ποσότητες των οποίων δεν συνάδουν με τις δηλώσεις των παραγωγών σχετικά με τις καλλιεργούμενες τους εκτάσεις ή δεν παραδόθηκαν καθόλου προϊόντα. Όπως αναφέρεται, σε πρακτικά της Οργάνωσης ημερ. 25.1.2017, κατόπιν διερεύνησης διαπιστώθηκε ότι μερίδα παραγωγών, συμπεριλαμβανομένου του προέδρου, δήλωσαν ότι θα διαθέσουν μέρος της παραγωγής τους στη ντόπια αγορά και ότι το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε να αποστείλει επιστολή στους παραγωγούς, για να τους επιστήσει την προσοχή στις υποχρεώσεις τους προς την Οργάνωση.

Η Οργάνωση, σε συνεδρία της ημερ. 3.2.2017, αποφάσισε όπως επιβληθούν ποινές στους παραγωγούς που δεν παρέδωσαν το σύνολο της παραγωγής τους στην Οργάνωση. Το Συμβούλιο καθόρισε το ύψος της ποινής στο 0,1% της αξίας των προϊόντων που δεν παραδόθηκαν, με βάση τιμή πώλησης των €500/τόνο, παρόλο που το ιδρυτικό έγγραφο της Οργάνωσης προβλέπει την επιβολή ποινής μέχρι και του 50% της αξίας των προϊόντων που δεν παραδόθηκαν. Θεωρούμε ότι η ποινή ήταν χαριστική και μη αποτρεπτική. Συγκεκριμένα, στον πρόεδρο και στην Εταιρεία 2 θα μπορούσε να επιβληθεί μέγιστη ποινή ύψους €111.114 και €100.760, αντίστοιχα, ενώ επιβλήθηκε ποινή ύψους €222 και €202, αντίστοιχα. Σημειώνουμε ότι ο πρόεδρος είχε αποχωρήσει από τη συνεδρία, της οποία προήδρευε κατά τη λήψη της πιο πάνω απόφασης που τον αφορούσε.

Σε εσωτερικό σημείωμα της Οργάνωσης ημερ. 27.1.2017, αναφέρονται λόγοι για τους οποίους παρουσιάζονται διαφορές μεταξύ της δηλωθείσας και παραδοθείσας παραγωγής ορισμένων παραγωγών, καθώς και οι συστάσεις που έγιναν στους εμπλεκόμενους παραγωγούς. Στους συνημμένους στο σημείωμα πίνακες φαίνεται ότι ο πρόεδρος ή/και η Εταιρεία 2 παρέδιδαν, για όλες σχεδόν τις κατηγορίες εσπεριδοειδών, ποσότητα χαμηλότερη από τη δηλωθείσα παραγωγή για την περίοδο 2013-2016. Σύμφωνα με τη δήλωση παραγωγής του προέδρου, η διαφορά διοχετευόταν στη ντόπια αγορά. Από επισκόπηση των πιο πάνω πινάκων, διαπιστώσαμε ότι, ενώ η δηλωθείσα παραγωγή λεμονιών για την καλλιεργητική περίοδο 2013/2014 ανερχόταν σε 780 τόνους, η δηλωθείσα παραγωγή για την αμέσως επόμενη καλλιεργητική περίοδο μειώθηκε σε 200 τόνους, χωρίς να διευκρινίζονται οι λόγοι της μεγάλης μείωσης. Το θέμα δεν διερευνήθηκε περαιτέρω από το ΤΓ ή την Οργάνωση.

Επισημαίνεται ότι από πληροφόρηση που εξασφάλισαμε από τον Οργανισμό Αγροτικών Πληρωμών (ΟΑΠ), φαίνεται ότι, τόσο τα τεμάχια, όσο και ο αριθμός εσπεριδοειδών δέντρων που καλλιεργούσε ο υπό αναφορά παραγωγός δεν παρουσίασαν οποιαδήποτε μείωση. Επίσης, δεν φαίνεται να έλαβε

οποιαδήποτε αποζημίωση από τον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης. Συνεπώς, η μείωση στη δηλωθείσα παραγωγή δεν φαίνεται να είναι δικαιολογημένη και ενδεχομένως να οφείλεται σε αδήλωτη διάθεση προϊόντων στη ντόπια αγορά.

Επιπλέον, σε έλεγχο που πραγματοποίησε το ΤΓ στις 30.3.2017 στον λιμενικό χώρο Λεμεσού, εντοπίστηκαν 202.800 κιλά εσπεριδοειδών με πρόθεση εξαγωγής, τα οποία ανήκαν στον πρόεδρο και στην Εταιρεία 2, τα οποία δεν έφεραν την προβλεπόμενη από τη νομοθεσία σήμανση και για τα οποία δεν είχε ενημερωθεί η αρμόδια Αρχή. Οι υπό αναφορά ποσότητες δεσμεύτηκαν και μεταφέρθηκαν σε συσκευαστήρια, όπου τοποθετήθηκε η σήμανση βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 543/2011. Ως αποτέλεσμα των πιο πάνω, το ΤΓ ζήτησε από τη Οργάνωση να λάβει τα απαραίτητα μέτρα επιβολής ποινής, που προβλέπονται από το καταστατικό της. Η Οργάνωση, με επιστολή της ημερ. 18.5.2017 προς το ΤΓ, ζήτησε διευκρίνηση για την ταυτότητα του παραγωγού παρά το γεγονός ότι αυτός και η συνδεδεμένη εταιρεία του κατονομάζονται στην επιστολή του Τμήματος, προκαλώντας αχρείαστη καθυστέρηση στη διαδικασία της επιβολής ποινής. Όπως μας αναφέρθηκε, για το πιο πάνω περιστατικό το ΤΓ επέβαλε ποινή ύψους €850, αλλά δεν γνωρίζουμε το ύψος της ποινής που του επιβλήθηκε από την Ομάδα Παραγωγών.

Όπως προκύπτει, ο παραγωγός πρόεδρος, (μέλος και πρώην πρόεδρος της Οργάνωσης), καθώς και η προσωπική του Εταιρεία 2 πωλούν επανειλημμένα μέρος της παραγωγής τους εκτός της Οργάνωσης, χωρίς να επιβάλλονται σε αυτούς αποτρεπτικές ποινές.

12.4 Συμφωνία για εκκοπή εσπεριδοειδών. Η Οργάνωση σύναψε, στις 25.8.2009, συμφωνία για εκκοπή εσπεριδοειδών με τον υιό του προέδρου για δύο χρόνια. Σημειώνεται ότι, όπως πληροφορηθήκαμε από το ΤΓ, το υφιστάμενο συμβόλαιο έτυχε διαδοχικής ανανέωσης (τουλάχιστον για τα τελευταία έξι χρόνια), χωρίς να ζητηθούν προσφορές για τη συγκεκριμένη εργασία. Επισημαίνουμε ότι το συμβόλαιο με άλλο εργολάβο για εκκοπή εσπεριδοειδών, που υπογράφηκε την ίδια μέρα και για την ίδια χρονική περίοδο, προνοεί για δικαιώματα εκκοπής τα οποία είναι χαμηλότερα κατά €4,27/τόνο για τα λεμόνια και γκρέιπφρουτ, σε σχέση με το συμβόλαιο που υπογράφηκε με τον υιό του προέδρου. Σύμφωνα με το ΤΓ, οι διαφορές στις τιμές ανά τόνο δεν δικαιολογούνται.

12.5 Φορολογική Δήλωση. Όπως διαπιστώσαμε, στη φορολογική δήλωση του προέδρου για το έτος 2015 δεν περιλαμβάνονται τα εισοδήματά του από πωλήσεις εκατοντάδων τόνων εσπεριδοειδών προς την Οργάνωση, ούτε οι εκταρικές επιδοτήσεις που έλαβε από τον ΟΑΠ, ύψους €32.182,64. Επίσης, δεν περιλαμβάνονται οποιαδήποτε εισοδήματα που ενδεχομένως να είχε ως πρόεδρος της επιτροπείας της Εταιρείας 1.

Λόγω της σοβαρότητας των θεμάτων που εντοπίστηκαν, ζητήθηκε από το ΤΓ να μας κρατήσει ενήμερους για τις εξελίξεις των πιο πάνω θεμάτων.

Το ΤΓ σε συνεργασία με άλλα Τμήματα/Υπηρεσίες, διερευνούν τα πιο πάνω θέματα και ενημερώνουν την Υπηρεσία μας για οποιεσδήποτε εξελίξεις. Σημειώνεται ότι πρόσφατα η Οργάνωση έχει διαγράψει την Εταιρεία 2 από μέλος της. Το ΤΓ μας πληροφόρησε πως έχει προχωρήσει σε αναστολή πληρωμών προς την Οργάνωση. Το ΤΓ με επιστολή του ημερ. 17.8.2017 ζήτησε γνωμάτευση από τον Γενικό Εισαγγελέα κατά πόσο η Οργάνωση τελεί υπό καθεστώς διερεύνησης και εάν η απάντηση είναι καταφατική, να

ενημερώσει το ΤΓ κατά πόσο μπορούν οι πληρωμές (€350.000) προς τα μέλη της Οργάνωσης να προχωρήσουν άμεσα και εντός του δεσμευτικού χρονοδιαγράμματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, βάσει του Κανονισμού (ΕΕ)2016/921 σαν πληρωμές σε μεμονωμένους παραγωγούς.

13. Διαχείριση περιουσιακών στοιχείων του πρώην Συμβουλίου Αμπελοοινικών Προϊόντων (ΣΑΠ).

Το Υπουργικό Συμβούλιο, με Αποφάσεις του ημερ. 5.6.2013 και 11.12.2013 αποφάσισε την κατάργηση του ΣΑΠ και τη μεταφορά των αρμοδιοτήτων του στο ΤΓ. Η περιουσία του ΣΑΠ έχει μεταβιβαστεί, από τον Έφορο Εταιρειών και Επίσημο Παραλήπτη, που ανάλαβε την εκκαθάρισή του, στο κράτος και την διαχειρίζεται το ΤΓ.

Στα περιουσιακά στοιχεία του ΣΑΠ περιλαμβάνεται ακίνητο το οποίο ενοικιαζόταν σε ιδιωτική εταιρεία, η οποία είχε προβεί σε παράνομες μετατροπές επί του ακινήτου, χωρίς την εξασφάλιση της απαιτούμενης συγκατάθεσης του ΣΑΠ, ούτε των απαιτούμενων από τη νομοθεσία σχετικών αδειών. Επίσης, εκκρεμούσε η καταβολή των σχετικών ενοικίων, από το 2012, που μέχρι τις 31.12.2015 ανέρχονταν σε €341.673, πλέον ΦΠΑ.

Κατόπιν συνεννόησης με τη Νομική Υπηρεσία, το ΤΓ, με επιστολή του ημερ. 10.11.2015, ζήτησε την καταβολή των οφειλόμενων ενοικίων εντός 60 ημερών, πράγμα που η εταιρεία δεν έπραξε. Ακολούθως, το Τμήμα, με επιστολές του ημερ. 1.2.2016, 4.2.2016 και 3.3.2016, εισηγήθηκε στον Γενικό Εισαγγελέα όπως προβεί στη λήψη νομικών μέτρων κατά της εταιρείας. Σχετική υπενθύμιση στάλθηκε στις 8.6.2017, ενώ στις 28.6.2017 ο δικηγόρος της εταιρείας ζήτησε όπως υπολογιστεί το τελικό ποσό της οφειλής της προς το δημόσιο και υπόβαλε ταυτόχρονα αίτημα για σύναψη νέου συμβολαίου ενοικίασης του ακινήτου, μετά τη λήξη του υφιστάμενου, το 2018.

Ζητήθηκε από το ΤΓ να μας πληροφορήσει (α) εάν έχει γίνει ο υπολογισμός των οφειλών της εταιρείας μέχρι σήμερα (β) εάν έχουν γίνει οποιεσδήποτε ενέργειες από πλευράς της εταιρείας για εξόφληση της οφειλής (γ) εάν έχουν προωθηθεί διαδικασίες, και σε ποιο στάδιο βρίσκονται, για νομιμοποίηση των επεμβάσεων που έγιναν στο ακίνητο και (δ) εάν εξακολουθεί να υφίσταται η ανάγκη για λήψη νομικών μέτρων.

Το ΤΓ μάς πληροφόρησε ότι τα πιο πάνω αφορούν δύο διαφορετικές εταιρείες που ενοικιάζουν υποστατικά του πρώην ΣΑΠ στην Πάφο και ότι η επιστολή δικηγόρου ημερ. 28.6.2017 που αναφέρεται πιο πάνω αφορά σε μια εκ των δύο εταιρειών. Το ΤΓ επίσης μας πληροφόρησε τα ακόλουθα:

(α) Κατόπι ενδελεχούς εξέτασης των ισχυόντων συμβολαίων μεταξύ πρώην ΣΑΠ και της μίας εκ των δύο, υπό αναφοράς, εταιρειών, καθώς και των μεταγενέστερων συναφών αποφάσεων της Διεύθυνσης ή/και του Διοικητικού Συμβουλίου του εν λόγω Οργανισμού, έχουν υπολογιστεί οι οφειλές, οι οποίες αναθεωρούνται κατά συρροή καθότι τα απλήρωτα ενοίκια εξακολουθούν να συσσωρεύονται ενώ προστίθενται τόκοι υπερημερίας.

(β) Έχουν σταλεί επιστολές από δύο δικηγόρους της εταιρείας που αναφέρεται στο (α) πιο πάνω προς το ΤΓ για κατ' αρχήν πρόθεση εξόφλησης των οφειλών μετά από διαπραγμάτευση. Ως εκ τούτου, το ΤΓ έχει υπολογίσει τις οφειλές ενοικίων της υπό αναφορά εταιρείας μέχρι τις 31.8.2017 και αποστέλλει στο Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας τους υπολογισμούς για σκοπούς επιβεβαίωσης των τόκων υπερημερίας.

(γ) Οι επεμβάσεις των δύο εταιρειών στα ενοικιαζόμενα κτίρια εξακολουθούν να παραβιάζουν τους όρους της ισχύουσας Συμφωνίας Παραχώρησης Άδειας Χρήσης.

(δ) Εξακολουθεί να υφίσταται η ανάγκη για λήψη νομικών μέτρων εναντίων των δύο εταιρειών.